

Žďárské

noviny

září / 2021
XXVIII

PATROL®

- poplachové zabezpečovací systémy
- elektrické požární systémy
- kamerové systémy
- komunikační datové sítě
- projekce, montáž, servis a revize

INFO LINE 602 56 56 56

www.patrol.cz

ALARM SYSTEM

z01-3

JEDEN ze startů dračích lodí. Některé posádky nasadily hodně ostré tempo (více v naší fotogalerii na webu).

Foto: Lenka Kopčáková

Dračí lodě brázdily Pilák

Tradičně vrcholem žďárských prázdnin jsou dračí lodě na hladině Pílské nádrže. Atmosféru závodů vždy provází vyhlášené téma a letošek se na Piláku udával v atmosféře 20. let a prohibice. Tomu odpovídaly i úbory některých výprav.

Závodní posádky na tratích 200 a 1000 m se utkaly v kategoriích firmy mix; ženy; fun mix; fun sport mix.

V okolí Piláku to tento den žilo, diváci fandili svým posádkám a v mezích se bavili při kouzlení čaroděje Cave, při ohňové show a navečer je čekal efektní seskok paraganů a po setmění tematický ohňostroj.

Vystaveny byly putovní dračí trofeje, na nichž každý rok přibude „šupina“ se jmény vítězů. Letos to jsou dle kategorií: FUN - Dračí Lokomotiva Pardubice; Ženy – Jedovaté Rumělkyně Chotěboř; Firmy – Dafeplast Jihlava (socha

draka od Michala Olšiaka); bez putovní trofeje: Sort – Směška z Veselí nad Moravou.

Žďárský závod je zařazen do seriálu Festivalu dračích lodí Vysočina, který se letos koná již po patnácté.

Letos se utkalo 15 posádek, z toho čtyři byly místní. Nejvzdálenější dorazily z Brna a Třeboně.

Na otázku, zda byla organizace závodu v době „spícího covidového draka“ více náročná, pořadatel Vladimír Ehl z Windsurfing Clubu Velké Dářko říká, že příprava závodu na Pílské nádrži je náročná vždy, ať pro 15 nebo 50 posádek.

S tématem 20. let a prohibice prý letos přišel autor ohňostroje a kamarád Petr Kabeš. Atmosférou ožil zejména večerní program.

„Nealko nebylo, ale tak trochu prohibice vyhlášená pro posádky závodu, to ano“ usmívá se pořadatel.

-lko-

Slavnosti jeřabin vrcholí v září

Žďár nyní žije Slavnostmi jeřabin, multikulturálním festivalem babího léta, který má své počátky v 90. letech 20. století.

Jak informuje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM), loni proběhla zásadní obroda festivalu a Slavnosti jeřabin se od té doby připravují tematicky. Po hlavním tématu roku 2020 Sklo, kdy byl i Rok Vysočiny sklářské, je letošním žďárským tématem kov. „Proto podtitul Ferrea Millennia - Kovová tisíciletí,“ vysvětluje starosta.

Téma kovu a metalurgie připomíná letošní 70. výročí založení Žďasu. „Ikonická továrna, s níž vždy Žďár rostl či padal. Právě 27. srpna v 11 hodin, přesně před 70 lety proběhla první tavba. Zahájila provoz tehdy státního podniku Žďárské slévárny a strojírny,“ připomíná starosta.

Kov se jako červená nit táhne celými letošními Slavnostmi jeřabin. (Pokračování na str. 2)

VODASERVIS
ČERPACÍ TECHNIKA
BAZÉNOVÁ CHEMIE
Jamská 2362/53
591 01 Žďár nad Sázavou
www.vodaservis.cz

VP radon
měření a vyhodnocení radonu
Měření radonu
v půdě a místnostech
Květná 1030/13
Žďár nad Sázavou
tel./fax: 566 628 232
mobil: 603 486 822
e-mail: vp-radon@vp-radon.cz
www.vp-radon.cz

Kriss Bey
SVATEBNÍ STUDIO
Zářijový
výprodej
pánských obleků
za příjemné ceny.
út-čt 14-18
po objednání
IVANA HRBKOVÁ
Veselská 5
Žďár nad Sázavou
+420 731 777 989
www.krissbey.net

TONER-COPY
S.R.O.
Prodej a servis kopírek a tiskáren
♦ PRONÁJEM
♦ SPLÁTKOVÝ PRODEJ
♦ OUTSOURCING
+420 607 320 320
+420 774 112 220
www.toner-copy.cz
servis.zdarns@toner-copy.cz
KONICA MINOLTA hp RICOH nashuatec

WinFAS
EKONOMICKÝ SOFTWARE
software
pro velké i malé
společnosti
www.winfas.cz

V září začíná modernizace pěší zóny

Pěší zóna brzy zažije stavební ruch. Město již vybralo dodavatele rekonstrukce druhé části Nádražní ulice a staveniště předá začátkem září.

■ Lenka Kopčáková

O městskou zakázku opravy ulice se ucházely čtyři firmy a ve dvoukolové soutěži vyhrálo Sdružení firem SATES Čechy a 1. Žďárská plynárenská a vodařská. Rekonstrukci pěší zóny provedou za finální cenu 24,8 mil. Kč.

„Při dnešní situaci na trhu a zdražování stavebních materiálů pokládáme za velký úspěch, že jsme stavbu vysoutěžili téměř v rozpočtované ceně,“ informuje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM).

V půlce srpna 2022 má být stavba hotová a pěší zónu čeká proměna. Výrazně se zúží jízdní pruh z dnešních 15 na 5 m a bude vydlážděn kostkou. Projíždět budou smět jen cyklisté a dopravní obsluha. Rozšířené chodníky dostanou velkoformátovou dlažbu.

Modernizace čeká i veřejné osvětlení a městský mobiliář jako lavičky a koše, bude více stojanů na kola. Vše sjednotí se s již opravenou částí náměstí. V prostoru od ústí náměstí po křižovatku u pošty bude vysazeno 10 vysokokmen-

ných jilmů. Jde o listnáče odolné městskému prostředí. Při výsadbě budou mít výšku 5 metrů a objem kmínku 30 cm.

Co ve finále zůstane skryto, to je výměna podzemních inženýrských sítí, na niž přispívá asi 4 milióny korun Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko. „Při zemních pracích bude také instalován rozvaděč pro stánky a menší kulturní akce. Ten tu doposud chyběl,“ dodává starosta.

Dle jeho vysvětlení to bude druhá čtvrtina naplánované rekonstrukce Nádražní. V budoucnu čeká oprava ještě zbývající část ulice, od kruhové křižovatky u Ivana až po nádražní halu.

Starosta Mrkos se pozastavuje nad nedostatkem informací z novější historie ulice. Lze se jen domnívat, že současná podoba pěší zóny s asfaltovými povrchy je z éry před rokem 1990. „Nikdo ji však nedokáže datovat. To mne překvapuje, když jde o ulici v centru a městskou třídu,“ poukazuje starosta.

Žďárská novinka z léta 1992

V únorovém vydání Žďárských novin jsme přinesli článek k letošnímu 110. výročí zahájení stavby Nádražní ulice tehdy úspěšným stavitelem Josefem Křelinou v r. 1911. Mj. zmiňujeme anabázi přejmenování ulice, která se zrodila s lidovým označením Nová, aby pak

Pěší zóna jablkem sváru mezi občany

Dne 20. 7. 1992 byli motoristé překvapeni zjištěním, že se na začátku Nádražní ulice, u náměstí a u pošty objevily dopravní značky se zákazem vjezdu a nápisem „Pěší zóna“.

Chodci si zvykali pomaleji, až postupem času přicházeli na to, že se nemusí rozhlížet při vstupu do vozovky. Uzavření ulice vyhovovalo podnikatelům, neboť ve zdejších obchodech se začal rozvíjet čilý ruch.

Kdo se však tvrdě postavil proti pěší zóně, to byli občané ulice Smetanovy. Tvrdili, že se tam zvýšeným průjezdem počtu automobilů zvýšila koncentrace výfukových plynů až třikrát, ale nikdo to neměřil.

Dopravní inspektorát povolil zkušební provoz „pěší zóny“ na dobu tří měsíců, tj. do 20. 10. 1992. Průtahy, spory a jednání však neustávaly, a tak pěší zóna přetrvává dál...

Jak se na jiném místě kroniky z roku 1992 dočteme, o uzavěře části Nádražní ulice (úsek mezi náměstím a poštou od 20. 7. 1992) rozhodl dne 13. 7. 1992 městská rada. Vjezd zásobování do pěší zóny byl povolen od 18 do 7 hodin.

byla Rašínova, Nádražní, Třída maršála Stalina, pak na chvíli zase Nádražní, posléze Leninova a po roce 1989 snad již natrvalo Nádražní. Článek je dostupný v našem elektronickém archivu.

Nedalo nám to a po historii pěší zóny jsme zapátrali. Informace jsou v Kronice města z roku 1992. Tehdy se totiž pěší zóna coby úplná novinka ve Žďáře zrodila - a jak vidno, nebyla občany přijata zrovna vřele.

Více již zápis porevolučního kronikáře Otakara Kováře:

Výzva čtenářům

Vzpomínáte si, jak Nádražní ulice vypadala před revolucí a kdy byla tehdy naposledy modernizována? Napište nám. Těšíme se na vaše reakce, vzpomínky k dění v ulici či na případné dobové snímky zapůjčené k okopírování.

Redakce ŽN

Mladí houslisté se sjeli do Žďáru

Housle jsou jejich život. Nástroj dokáže podmanivě rozeznít a chytit posluchače za srdce. Parta nejlepších mladých houslistů z ČR se sjela do Žďáru.

Po dva srpnové týdny se na zámku zdokonalovali ve hře při mezinárodních kurzech houslových mistrů Bohuslava Matouška a Jakuba Junka. Někteří talentovaní hudebníci se sem pravidelně vrací, a to doslova ze všech koutů země. V přátelské atmosféře čerpají cenné zkušenosti mistrů.

Letos se setkání talentovaných houslistů konalo pod záštitou Dagmar Havlové skrze Nadaci Václava a Dagmar Havlových VIZE 97 a manželů Marie a Constantina Kin-ských.

O nádhernou hudbu nepřišla ani

CHVÍLE soustředění před koncertem. Škoda, že nelze přenést i zvuk.

Foto: Lenka Kopčáková (více v naší fotogalerii na webu)

veřejnost. Housle kouzelně zněly zámeckými nádvořími i při koncertech v historických sálech.

Při houslovém masterclassu se studentům věnoval vynikající německý houslista Niklas Liepe. V koncertu pro zámek si zase zahráli s komorním orchestrem Musica Minore.

Své nástroje přijeli představit čeští mistři houslaři a veřejnost vyslechla poutavý seminář o houslích.

Studenti zúročili svou práci při Open koncertech. Škoda, že počasí neumožnilo venkovní zážitek s výhledem na Zelenou horu.

V době uzávěrky ŽN ještě čekal absolventy závěrečný koncert. Měl trvat úctyhodných šest hodin a diváci mohli volně přicházet. Slyšet mohli housle ve všech podobách klasické hudby, od baroka až po 20. století.

-lko-

Slavnosti jeřabin vrcholí v září

(Dokončení ze str. 1)

V připomenutí historie železářství a metalurgie na Žďársku se angažují historici městského Regionálního muzea. Pořádají přednášky v samotném městě i v regionu, kde lze stopy historie železářství a kovářské rukodílné výroby spatřit. Platí přirovnání, že Žďárské vrchy bývaly tzv. Vítkovicemi českých zemí.

Kulturní odbor města v srpnu zrealizoval exkurzi Žďáráků do rakouského města Ybbsitzu, centra halštatské doby železné (trvala zhruba mezi lety 750 – 450 př. n. l.). Zdejší kovářství je v seznamu UNESCO.

Na Tvrzi také můžeme spatřit snad nejrozsáhlejší fotografickou výstavu s názvem 70 let Žďasu a lidí. K vidění je na 350 fotografií, připomínajících jeden velký příběh. Snímky zachytily bývalé i současné zaměstnance nejen na pracovišti, ale i na dovolené, při sportovním utkání či zábavě. Někteří dnešní „cátníci i sátníci“ se poznají na

fotkách ze školky či z pionýrského tábora v Zubří.

Letošní Jeřabiny vyvrcholí třemi akcemi.

Tou první bude 8. 9. celovečerní koncert swingové kapely Pirate Swing Band. „Měl být ve Žďáře již loni, ale kvůli covidu se přesunul,“ připomíná starosta Mrkos.

Rodiny s dětmi jsou vítány 12. 9. na Farčatech. Už název akce Alotria na Humnech naznačuje, že půjde o velkou zábavu. Děti si vyzkouší hry svých rodičů a prarodičů a ve stánku novoměstského výrobce lékařských materiálů na ně čekají interaktivní hry, třeba kostěné puzzle, interaktivní dobové chirurgické nástroje ap.

Třetí velkou akcí bude 18. 9. Futrování na Farských. Dle zkušenosti města a kladných ohlasů od návštěvníků se loňský street food festival velmi osvědčil. Takže opět jídlo z celého světa. „Z doprovodných aktivit se lze těšit na rýžování zlata, detektory kovu, lití bronzu, chemické pokusy s kovy či ukázky ze života Keltů,“ vyjmeno-

vává Martin Mrkos.

Součástí bude unikátní výstava KovoZOO z Uherského Hradiště. Milovníci rytmu se mohou těšit na koncert s výukou irských tanců.

„Celkově nás Slavnosti jeřabin vyjdou na 700 tisíc Kč a asi půl miliónu korun má zaplatit dotace z programu Interact.“

Je to spojení příjemného s užitečným. Takto velké slavnosti něco stojí a je dobré, že v rozpočtově hubeném roce získáváme zdroje navíc,“ komentuje žďárský starosta.

Jak koncem srpna uvedl pro ŽN k epidemiologické prognóze mluvčí MěÚ Matěj Papáček, dostupné informace naznačují, že v září by se mohlo rozvolňovat. „Na místě bude dostupná dezinfekce a předpokládáme i možnost testování. Jak ale budou opatření vypadat, teď nedokážeme s jistotou říci. Nařízení se poměrně často mění. Na vše budeme reagovat dle aktuální situace,“ uzavírá.

-lko-

ELEKTROKOLA.cz

PRODEJ a PŮJČOVNA

Nové Město na Moravě - Petrovice

722 301 302

WWW.ELEKTROKOLA.cz

Žďár čeká v budoucnu jednosměrková revoluce

Návrh Generelu dopravy (GD) města Žďáru nad Sázavou už je na světě. Přípravě rozsáhlého strategického dokumentu předcházely roky mravenčí práce.

GD je nadčasovým dokumentem. Až jej schválí zastupitelstvo, bude závazný bez ohledu na to, kdo sedí na radnici.

Dle starosty Martina Mrkose (Žďár-ŽM) GD vychází ve svých doporučeních z tvrdé statistiky. Je postaven na datech, měření, analýzách a matematickém modelování, z něhož dopravní inženýři vygenerovali různá doporučení.

V rámci přípravy GD probíhalo sčítání všech druhů dopravy ve městě, včetně dopravy v klidu (parkování) a pohybu cyklistů a chodců. Např. cyklisté se na žďárské dopravě podílí jenom 5 %, pěší 23 % a zbylých 72 % se dělí mezi automobilovou a MHD dopravu, přičemž ta automobilová převládá.

Nyní se radnice bude jednotlivými oblastmi dopravy v návrhu zabírat. Návrh GD předurčuje, jak by mohla být v příštích letech a desetiletích řešena doprava ve všech svých aspektech. První balík opatření se bude týkat obytných oblastí, kde je zóna s maximální povolenou rychlostí 30 km/hod. Řešení bude levné pomocí umístění značek.

„Zároveň nás v této souvislosti čeká jednosměrková revoluce, kdy se řada ulic zjednosměrní a zapracuje se systém

Pěší zóny budou nově v okolí kostela sv. Prokopa i v tzv. školních ulicích

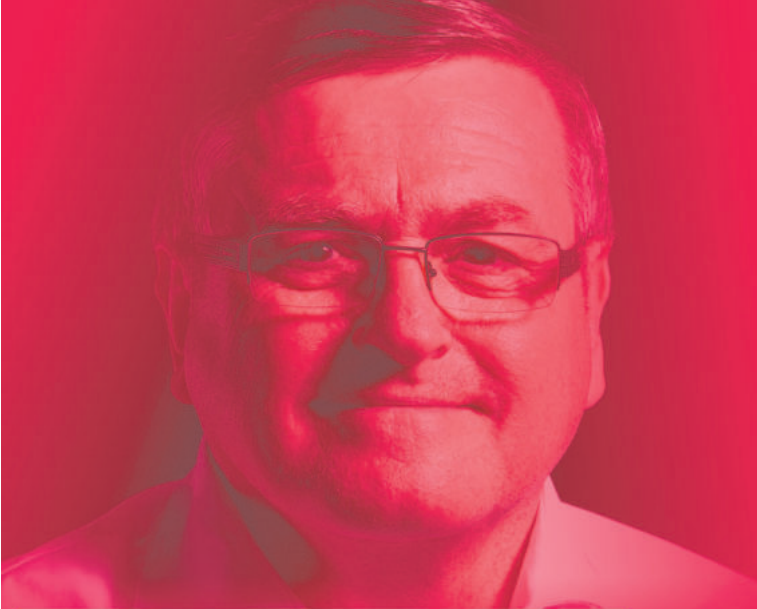
opatření, kdy řidič musí počítat s předností zprava,“ uvádí starosta. Opatření se uplatní zejména v rezidenčních oblastech, jako je širší centrum města (od náměstí po Strojírenskou ulici), na Přednádraží, v Okružní ulici a hlavních ulicích Vysočan.

Druhým balíkem opatření bude dle starosty rozšíření obytných zón coby oblastí s povolenou rychlostí do 20 km/hod. Sem patří klidné rezidenční oblasti, jako jsou sídlištní vnitrobloky na Stalingradě, Vysočanech, Klafaru či Vodojemu.

Ale i v zónách „30“ budou muset zůstat tzv. sběrné komunikace pro dopravu. Město bude o zavádění všech opatření v předstihu informovat.

Pěší zóna na Nádražní ulici by dle návrhu GD neměla zůstat jedinou s předností chodců. Novinkou budou i tzv. školní ulice (jejich část u ZŠ Švermova a Palachova), a dále pěší zóna v okolí kostela sv. Prokopa. Doladěna budou pravidla pro vozy hůře pohyblivých lidí.

Změny ale nečekejme tak rychle. „Vše musí mít přirozený vývoj a město chce poskytnout veřejnosti dostatek informací a možnost se vyjádřit,“ uzavírá starosta Mrkos.

Nikdy nezaplatíme zdravotnictví

ČSSD

Zadavatel/zpracovatel: ČSSD

MĚSTO KUNŠTÁT, NÁMĚSTÍ KRÁLE JIŘÍHO

PŘEHLEDKA
HRNČÍŘSKÉHO
ŘEMESLA

VÝSTAVA
SOUTĚŽ
KERAMIKŮ
KULTURNÍ
PROGRAM

29. HRNČÍŘSKÝ
JARMARK
V KUNŠTÁTĚ
18.-19.9.2021

INFORMACE NA WWW.KUNSTAT.EU

OPTIK LÁLAJ

ODBORNÁ APLIKACE KONTAKTNÍCH ČOČEK

VYŠETŘENÍ A STANOVENÍ OČNÍ VADY,
URČENÍ TYPU KONTAKTNÍCH ČOČEK,
ČIŠTĚNÍ A PÉČE O ČOČKY, PŘÍSLUŠENSTVÍ

budova polikliniky
Studentská 4
Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 690 271
e-mail: info@optiklatal.cz

WWW.OPTIKLATAL.CZ

Oprava průtahové silnice postoupila a Vysočany si oddechnou

Do konce srpna měl být dle plánu hotový nejhorší úsek opravy průtahové silnice I/37 podél zimního stadionu, kvůli kterému se tvořily kolony až v centru. Silniční stavba v daném úseku ovlivnila silně i život sídliště Vysočany.

Ridiči se snažili úseku řízenému kyvadlově semaforu vyhnout a objížděli jej přes Vysočany. Zde musela být v ulici Luční snížena rychlost na „třicítku“. Do sídliště také v srpnu nezajížděla MHD, což komplikovalo život zejména hůře pohyblivým seniorům. Kvůli opravě v prostoru křižovatky s ulicí Krátká nebylo možné obsluhovat zastávky Vnitřní a Květná. V tuto dobu by již MHD měla na Vysočanech jezdit normálně.

Jak k opravě silnice I/37 informuje mluvčí ŘSD ČR Martin Buček, se srpnem měla skončit 3. a 4. etapa opravy, při níž bylo obnoveno asi 300 metrů silnice v ulici Jung-

Při rekonstrukci průtahové silnice I/37 je ve stavebních úsecích provoz veden v jednom pruhu kyvadlově. Foto: archiv ŘSD ČR

mannově, od ul. Šípková směrem k ul. Bezručova. Od září stavba

plynule přešla na další navazující úsek a posouvá se do ulice Bezru-

čova.

„V jízdním pruhu ve směru z centra jsme vyfrézovali a následně odtěžili konstrukční vrstvy až na nestmelenou podkladní vrstvu, která je ve směru ke středu vozovky tvořena štětem. U obrubníků, kde je vedeno vodovodní potrubí, je nahrazena vrstvou štěrku,“ popisuje mluvčí.

Dle jeho slov právě tato nesourodost pokladní vrstvy byla důvodem vzniku poruch ve vozovce. Celý jízdní pruh směrem na Ždírec nad Doubravou tak bude odpovídajícím způsobem sanován.

„Práce probíhají podle schváleného harmonogramu, který neovlivní ani uvedená sanace. Počítal s ní již projekt,“ uvádí Martin Buček.

Na obou stranách vozovky dojde mimo pokládky nových konstrukčních vrstev také k výměně poškozených silničních obrubníků nebo na opravu uliční vpusti. -lko-

Žďárské ulice brzy osvítlí bílá světla

Koncem léta začala ve Žďáře výměna svítidel na pouličních sloupech veřejného osvětlení. Staré sodíkové výbojky s oranžovým světlem nahradí záře úsporných LED svítidel.

Vše musí být hotovo do konce letošního listopadu. Důvodem, proč město ve finančně obtížném roce přistupuje k rychlé a nákladné akci, je fakt, že Žďár dosáhl na dotaci z Národního programu životního prostředí na výměnu svítidel veřejného osvětlení.

„Dotace je velice vstřícná. Z celkového nákladu téměř 5,7 mil. Kč činí 4,3 mil. Kč. Podmínkou ale je, že rekonstrukce veřejného osvětlení bude realizována ještě letos,“ vysvětluje místostarostka

Romana Bělohávková (KDU-ČSL).

Dotovaná světla budou výrazně úspornější, a Žďár se tak zase o kousek posune v šetrnosti k životnímu prostředí.

„Máme údaje, že úspora energií by měla být 117 MWh za rok, což by pro Žďár znamenalo roční úsporu až 400 tisíc Kč,“ informuje místostarostka. Miliónová spoluúčast města by tak mohla být splacena zhruba za tři roky a pak se úspory v městské kase teprve projeví.

Demontováno bude 373 svítidel. Ta nahradí moderní LED varianta světél. Akci na veřejném osvětlení zrealizuje odborná firma z Velkého Meziříčí.

Na Vysočanech se rekonstrukce týká ulic Polní, Srázná a částí ulic Lesní a Sychrova. Vyměněno bude i celé sídliště Libušín, včetně osvětlení cyklostezky. Na Stalingradě nové LED lampy dostane část od ulice Brodské směrem dolů k řece Sázavě.

Výměna čeká i ulici Neumannovu a také centrální parkoviště.

Dle slov starosty Martina Mrkose (Žďár-ŽM) je současně ve městě několik typů svítidel. „Stále ještě převažují sodíkové výbojky, v některých částech už jsou úsporná LED svítidla,“ říká.

Obávat se menšího osvětlení ulic

nemusíme. Jak starosta vysvětluje, pouliční svítidla musí splňovat českou státní normu, která stanovuje minimální hranici svítivosti. Světla budou také přesněji namířena do míst, která mají osvětlovat. Moderní systém LED svítidel tak snižuje světelný smog, jenž současně provází všechna města.

Demontovaná svítidla budou navedena do jednoho skladu, kde je pracovníci prohlédnou a vytřídí. Použitelná svítidla si město ponechá do zálohy nebo jako výměnu za starší svítidla. Ostatní světla budou ekologicky zlikvidována. -lko-

O možném svazku obcí rozhodnou zastupitelé

Na stole zastupitelů města se nepíše již ve čtvrtek 9. září objeví návrh na vytvoření dobrovolného svazku obcí Žďársko.

Ten má společně řešit aktuální problémy ze života aglomerace.

Jak již dříve pro ŽN uvedl starosta města Martin Mrkos (Žďár-ŽM), ve věci meziobecní spolupráce oslovil starosty ze správního obvodu.

Žďár je obcí s rozšířenou působností pro celkem 47 okolních obcí. Coby regionální centrum pro ně může sehrát roli lídra, vytvořit funkční systém a nabídnout obcím pomoc díky aparátu odborníků MěÚ.

Dle starosty by se území Žďárska mohlo posléze spojit skrz různé projekty a systémová řešení. Aktuálním společným tématem je odpadová politika státu.

Samo město Žďár chystá aktualizaci své Strategie odpadů.

Dokument má nyní v práci řídicí výbor, v němž je dle dřívější informace místostarostky Ludmily Řezníčkové (ANO2011) zastoupen člen každého politického klubu zastupitelstva města. Konečnému rozhodnutí o strategii předcházely opakované pracovní diskuse zastupitelských klubů i s přízvanými odborníky na odpadovou problematiku.

Návrh Strategie pracuje i s faktem, že odpadové poplatky porostou v celé ČR. Otázka je jak rychle a v jaké výši.

Starosta Mrkos říká, že pokud by se návrh vzniku svazku Žďárska z nějakých procedurálních nebo organizačních důvodů nedostal na stůl zastupitelů nyní v září, určitě se objeví v programu listopadového zasedání.

Názory politických klubů k tématu přinášíme na straně 6. -lko-

V parku se rodí zázemí

Farská humna se mění před očima. Cílem radnice je vybudovat centrální park města se vším všudy, aby byl od jara do podzimu společenským a kulturním místem.

Pro tyto účely byly na Farčatech vybudovány inženýrské sítě s rozvody elektřiny, vody a odpadu, které mohou využívat pořadatelé kulturních akcí. Park bude postupně dovybaven mobiliárem a vylepšen o nabídku služeb.

Uprostřed parku, zatím provizorně v karavanu, otevřelo bistro s občerstvením a k dispozici je i mobilní WC.

Takovým prvním otvírákem parku byl hned druhou srpnovou sobotu festival Horácký džbáněk, který se ve své dlouhé historii poprvé přesunul do centra Žďáru. Zázemí Farských humen prověří i následující dvě celodenní jeřabinové akce, 12. 9. Alotria na humnech a 18. 9. Futrování na Farských.

Jak vysvětluje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM), dočasné řeše-

ní občerstvení a sociálního zázemí vychází z nejistoty letošního covidového roku, kdy nebylo možné odhadnout, do jaké míry se život vrátí do běžných kolejí.

„V příštím roce bistro otevře v již v moderním lodním kontejneru. Také zmizí přenosné TOI-TOI WC a v lodním kontejneru bude i stabilní hygienické zázemí. A to nebude malá investice,“ dodává starosta.

S cílem oživit život v parku město stanovilo letos provozovateli bistra symbolický nájem 1 Kč/rok. „Ve výběrovém řízení jsme kladli důraz hlavně na to, aby se veřejný prostor ekonomicky oživil a aby vedle občerstvení, které bistro nabízí, v parku probíhaly i doprovodné a společenské akce,“ vysvětluje Martin Mrkos. Pro tyto účely vyrostl poblíž bistra stan pro konání menších akcí. Město požaduje, aby bistro bylo otevřeno minimálně v rozmezí od 1. 4. do 30. 10., v rozsahu 50 hodin týdně. -lko-

SBD ZELENÁ HORA informuje

Podzimní shromáždění společenství vlastníků

ZELENÁ HORA, stavební bytové družstvo, jakožto smluvní správce společenství vlastníků (dále jen SV), zahájilo přípravu pravidelných podzimních zasedání shromáždění společenství vlastníků, která by měla proběhnout v měsících říjnu a listopadu. Vzhledem k tomu, že neznáme, jaké budou v této době s ohledem na šíření nemoci Covid-19 možnosti svolání těchto zasedání, budou proto ve spolupráci se statutárními orgány nebo zástupci společenství vlastníků připravovány dvě možné varianty.

Pokud umožní podmínky konání řádných zasedání, byť za splnění povinnosti zajistit zvýšená hygienická opatření v rámci boje proti nemoci Covid-19 (prokázání bezinfekčnosti realizovaným testem, potvrzení o očkování, použití roušek a dezinfekce apod.), budou svolána stejným způsobem, jak tomu bylo v minulých letech, a to do prostor, které se nám pro účely těchto zasedání podaří zajistit. Zástupci domů budou na počátku září informováni o termínu a navrženém programu zasedání. V případě uplynutí funkčního období statutárního orgánu SV budou také zástupci upozorněni na tuto skutečnost, včetně nutnosti sestavení kandidátky ještě před konáním zasedání shromáždění SV a případně i přípravy změny stanov SV při změně typu statutárního orgánu SV. Předpokládáme, že by se tato zasedání měla řídit tímto programem:

1. Zahájení, informace o usnášeníschopnosti, volba předsedajícího zasedání, jmenování zapisovatele, projednání a schválení programu
2. Zpráva o činnosti statutárního orgánu SV, o správě domu a o výsledku hospodaření SV za rok 2020, včetně projednání a schválení účetní závěrky SV a vypořádání výsledku hospodaření za rok

2020

3. Zpráva o činnosti správce za rok 2020

4. Projednání a schválení změny stanov společenství vlastníků

5. Volba členů statutárního orgánu, příp. kontrolního orgánu /pouze u SV, kde statutárnímu orgánu končí funkční období /

6. Projednání a schválení smlouvy o výkonu funkce předsedy společenství vlastníků /pouze u domů, kde budou probíhat volby /

7. Projednání a schválení plánu údržby, oprav a stavebních úprav na rok 2022, jejich nákladů a způsobu financování vč. případného udělení předchozího souhlasu s přijetím úvěru, a způsobu rozúčtování nákladů na jednotlivé vlastníky jednotek

8. Projednání a schválení rozpočtu domu na rok 2022 včetně schválení celkové výše příspěvků vlastníků jednotek na náklady spojené se správou domu a pozemku a záloh na úhrady služeb, včetně schválení druhu služeb a způsobu rozúčtování jejich nákladů na jednotlivé vlastníky jednotek

9. Projednání a schválení výše odměny členům statutárního orgánu SV a nákladů ročního paušálu na telefon

10. Různé

11. Usnesení

12. Závěr

V rámci jednání se statutárními orgány a zástupci společenství vlastníků bude tento program upřesněn a popřípadě i doplněn dle jejich požadavku.

Jedním z hlavních bodů těchto zasedání je změna stanov společenství vlastníků, kterou by mělo dojít k jejich přizpůsobení novele zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Vedle toho je ve změně stanov navrženo posílení možnosti elektronické komunikace mezi členy společenství vlastníků

a statutárním orgánem SV a smluvním správcem. Tím je reagováno jednak na stávající situaci, kdy je omezen osobní kontakt kvůli šíření nemoci Covid-19, a jednak na celospolečensky stále více rozšířenou elektronickou formu komunikace mezi různými subjekty. Elektronická komunikace přispěje také k rychlejšímu poskytování informací vlastníkům jednotek jednak prostřednictvím elektronické pošty, ale i možností přístupu k informacím na stránkách družstva nebo v rámci elektronické aplikace „Poschodech“.

Pokud by epidemiologická situace neumožnila konání řádných zasedání za osobní účasti jednotlivých vlastníků, bylo by nutné kvůli projednání nezbytných bodů realizovat schvalovací proces, tak jako v loňském roce, prostřednictvím zápisů „per rolam“ s následujícími hlavními body:

1. Schválení účetní závěrky SV a vypořádání výsledku hospodaření za rok 2020

2. Projednání a schválení změny stanov společenství /pouze u některých domů, změna typu statutárního orgánu tam, kde to bude nutné v souvislosti s volbami /

3. Volba členů statutárního orgánu, příp. kontrolního orgánu /pouze u SV, kde statutárnímu orgánu končí funkční období /

4. Projednání a schválení smlouvy o výkonu funkce předsedy společenství vlastníků / pouze u domů, kde budou probíhat volby /

5. Projednání a schválení plánu údržby, oprav a stavebních úprav na rok 2022 /pouze na základě předložených požadavků statutárního orgánu nebo zástupce domu /

6. Projednání a schválení rozpočtu domu na rok 2022

Zasedání shromáždění budou svolávána písemnou pozván-

kou doručovanou do listovní schránky na adresu jednotky vlastníka, respektive zmocněného spoluvlastníka jednotky, popřípadě poštou na jinou doručovací adresu sdělenou vlastníkem jednotky a vedenou v seznamu členů SV, anebo elektronicky u těch vlastníků, kteří již vyslovili souhlas s touto formou komunikace. Pokud by se vlastník nemohl osobně zúčastnit shromáždění SV, může využít plné moci uvedené na zadní straně pozvánky a zmocnit k účasti na zasedání shromáždění SV někoho jiného (jiného vlastníka, manžela, respektive manželku nebo i jinou osobu, které důvěruje) a tím zajistit dostatečnou účast na zasedání shromáždění SV. Součástí pozvánky bude i odvolávka na to, kde budou k dispozici podkladové materiály v písemné podobě. Pokud se s materiály předem seznámíte a budete mít zájem o vysvětlení či doplnění listin, bude možné se obrátit ještě před konáním zasedání shromáždění SV na své statutární orgány nebo jejich prostřednictvím na družstvo se svými podněty či připomínkami, tak, aby bylo možné vaše podněty či připomínky buď předem s Vámi projednat, anebo na ně reagovat na zasedání shromáždění SV.

Závěrem je třeba zdůraznit význam svolávaného zasedání společenství vlastníků a vyzvat jednotlivé vlastníky k aktivní účasti na něm. V případě, že se nemůžete zúčastnit osobně, zmocněte třetí osobu k tomu, aby Vás zastoupila na zasedání, a zajistěte tak, aby svolané zasedání shromáždění SV bylo schopno se usnášet. Nebude-li zasedání usnášeníschopné, nebude možno rozhodnout o předložených návrzích a bude nutno konat náhradní zasedání či zajistit rozhodování shromáždění SV mimo zasedání, což si vyžádá zbytečné další časové i finanční náklady.

Ing. Zdeněk Štursa
předseda představenstva

Rodí se svazek obcí i Strategie odpadů

Otázka pro politické kluby na září:

■ Jaký vidíte největší přínos ve vytvoření svazku obcí Žďársko a co by dle vašeho klubu nemělo nové Strategie odpadů ve Žďáře chybět?

Jasná vize, co s vytříděným odpadem

Jan Mokříš,
klub ODS

Největší přínos nového svazku obcí Žďársko vidíme právě ve společném přístupu k běžným problémům – nakládání s odpady a jejich zpracování, společná energetická politika, dopravní spojení, zaměstnanost a bydlení. Chytrá společná řešení jistě přinesou nejenom ekonomické výhody. V nové strategii odpadového hospodářství nesmí chybět (kromě dalšího zlepšování třídění odpadů včetně čistoty sběru) jasná řešení toho, co s vytříděným odpadem dál. Recyklace a energetické využití musí být úkolem krajské a státní odpadové koncepce. Společnou linkou všech odpadových strategií by měla být snaha o minimalizaci vznikajících odpadů. Je důležité vyvíjet tlak na výrobce, aby bylo balení výrobků minimalistické a více ekologické. Proč je vše na jedno použití. Některé věci jinak než zbytečně „přezabalené“ nepořídíte. Nejlepší odpad je práce ten nevyprodukovaný.

Politika s přesahem hranic města

Martin Mrkos,
klub ŽDAR-ŽM

Dobrovolné svazky obcí, tzv. mikro-regiony, jsou zcela běžnou záležitostí. Koneckonců nemusíme chodit pro příklady daleko, velmi dobře fungující svazky má Novoměstsko nebo Bystřicko, dalším příkladem je monotematický Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko. Obce v daném regionu společně řeší projekty nebo regionální problémy, od dopravy, přes cestovní ruch, školství, ekologii atd. až třeba po zmíněné odpady. Žďár, jako přirozené centrum regionu, by v tomto směru měl hrát roli lídra a být nápomocen menším obcím. Nemám rád poličkaření a uvažování, že za cedulí Žďáru nás svět nezajímá. Navíc odpadová politika má přirozeně přesah za hranice města. Díky změnám v odpadovém zákonu se na obce kladou mnohem zásadnější požadavky. Přitom původcem odpadů není obec, ale občané.

Nová odpadová strategie potřebuje nutně zavádět nástroje, které budou vůbec předcházet vzniku odpadů. Dále umožní mnohem intenzivnější a efektivnější třídění odpadů a jejich sekundární využití. A také podpoří vznik reuse center tak, aby se věci nenahrazovaly mnohdy zbytečně novými výrobky, jejichž výroba je zátěž na zdroje a ekologii. Mnohem silnější důraz na ekologii vede k tomu, že zpracování odpadů bude už jen a jen dražší. A je na každém z nás, zda přispějeme minimalizací tvorby odpadu, efektivní spotřebou a zodpovědným tříděním k tomu, aby naše peněženky růstem poplatku za odpad tolik netrpěly.

Práce pro obce bychom měli zpoplatnit

Petr Stoček,
klub ZM KSČM
a SPOZ

Je poněkud nestandardní, když se zastupitelé dozvídají o chystaném vytvoření svazku obcí Žďársko z médií a ne od vedení města nebo rady města. Náš politický klub dosud nebyl osloven k zastoupení v novém řídicím výboru, takže na nějaké konečné závěry je příliš brzy. Podle informací od ŽN by měla hlavní tíže organizace, administrace a shromažďování informací ležet hlavně na městu Žďár, což samozřejmě přináší nároky na finanční i personální zajišťování celé agendy.

Není zřejmé, co by tento nově vytvořený dobrovolný spolek obcí přinesl vlastnímu městu. Pokud takovýto spolek vznikne, tak budeme prosazovat, aby práce pro jiné obce, nesouvisející přímo s problematikou města Žďáru, byly zpoplatněny.

Zkvalitnění systému podpoříme

Jan Havlík,
klub
Změna 2018

Spolupráce a komunikace s ostatními obcemi a hledání společných vzájemně výhodných řešení ve prospěch jejich obyvatel. To jsou základní principy a cíle spolupráce bez ohledu, jestli formou dobrovolného svazku obcí, nebo společnými projekty. Koalice ŽŽM, KDU-ČSL, ANO a ODS bohužel nenavázala a zrušila fungující aktivity z předchozích projektů, jako byl např. projekt „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“, zkráceně také „Centra společných služeb“ (2016 – 2021), který navazoval na úspěšný projekt „Meziobecní spolupráce“, realizovaný od května 2013 do listopadu 2015.

Je dobře, že se nyní rozhodli oživit vytvoření svazku obcí Žďársko, a věřím, že se nová spolupráce nebude týkat pouze problematiky likvidace odpadů.

Ve Strategii odpadů budeme prosazovat a podporovat modernizaci a zkvalitnění systému sběru a likvidace odpadů z rozpočtu města, abychom opět měli

systém s nízkými poplatky, který nám budou ostatní závidět, a udrželi motivaci obyvatel držet nízkou produkci odpadů a zvyšovali zájem o jejich třídění a recyklaci.

Žďár v roli regionálního lídra

Tomáš Augustýn,
Koalice TOP 09
a Svobodní

Největší přínos lze hodnotit až ve chvíli, kdy má svazek stanovenou nějakou náplň a vyvíjí nějakou činnost. Myslím, že by Žďár měl hrát roli regionálního lídra a být především podporou pro okolní obce, kde starostové a starostky musí zvládat své zákonné povinnosti bez širokého aparátu městského úřadu. Je důležité, aby ještě dříve, než vznikne nová strategie, která je posléze naplňována, nechyběla pečlivá a profesionální analýza možností, jaké cesty může město zvolit. Zatím jen slyšíme, jak to jinak nejde, a vývoj nasvědčuje tomu, že nebude vlastně nová strategie, ale jen lehce upravený současný stav. A to je, dle mého názoru, málo.

Jednu konkrétní věc zmíním, a to jsou nádoby na odpad. Podle mne tak, jak je máme, hyzdí veřejná prostranství. Měli bychom se tedy zamyslet buď nad jiným řešením, nebo pro ně udělat funkční a zároveň estetické ohrádky.

Strategie potřebuje jasná čísla

Vladimír Novotný,
klub ČSSD

Každý spolek může být výhodou i velkým závazkem. Pokud nám spolupráce pomůže třeba právě ke správnému směřování nakládání s odpady, tak to bude jenom dobře.

A že to potřebujeme jako sůl, je všem jasné. Nezvládnutí komunikace města v této oblasti může být pro budoucí obnovení důvěry občanů fatální. Až zásah starosty trochu uklidnil situaci a možná se dočká-

me i včasných informací jak směrem k těm, co budou o směřování rozhodovat, tak směrem k těm, kterých se to bude týkat.

Strategie potřebuje jasná čísla a analýzy, o které se opře dobře vedená komunikace s občany. I to bychom chtěli ve strategii vidět. Bez vysvětlování, argumentů a jasných dat nemůžeme před lidmi obstát. Zatím vidíme jen chaos a strašení zdražování. Pokud se o zdražování dozvíme jen tak náhodou z vyjádření vedení města, tak nemůžeme ani v budoucnu očekávat pochopení a vstřícnost veřejnosti.

My musíme vše doplnit o nabídku možností a výhod pro naše občany. Obohatit ji o příležitosti jak třídit jinak a efektivněji. Vše komunikovat včas, dlouhodobě a jasně. Doufáme, že nová strategie bude příležitostí pro vedení města napravit to, co se nepovedlo, a opravdu připravit jasnou vysvětlovací kampaň s nabídkami a pobídkami k lepšímu třídění a nakládání s odpady.

Modernizace sítě sběrných míst

Ludmila Řezníčková,
klub ANO 2011

Vytvoření Svazku Žďársko je skvělou příležitostí, která vrací možnost vystupovat společně jako obce a města našeho regionu. Od zrušení okresních úřadů se tříští síla, kterou lze společně využít.

Považuji proto vytvoření tohoto svazku za něco, co bude nejen pomáhat obcím, které nemají personální obsazení na získávání dotací a správní řízení. Ale zejména za možnost dokázat využít hlasu mno-

ha měst a obcí k dosažení svých cílů.

Ve Strategii města, v návrhové části, budou nabídnuta řešení na zlepšení nakládání s odpady v našem městě. Velmi důležité je rozšířit síť sběrných míst a zároveň rekonstrukce stávajících, aby ve veřejném prostoru vypadala lépe. Dále je nutné uvažovat o tom, jakým způsobem využít vytříděné odpady.

Za mě je velmi důležitým článkem v odpadovém hospodářství vlastní sběrné místo s možností výkupu použitých věcí. Obecně chybí v našem státě mnoho zpracovatelských závodů, které se budou orientovat na využití vytříděných odpadů. Ale to už je jiná písnička a je nutné vyvinout tlak na změnu zákonů platných v odpadovém hospodářství.

Služba Žďáru, coby centra regionu

Zbyněk Vintr,
klub KDU-ČSL

Jako kluk jsem vyrůstal ve Žďárských vrších, uprostřed okresu Žďár nad Sázavou. V devadesátých letech se Žďársko, kam jezdili Brňáci „na hory“, plíživě rozpadalo do Novoměstska, Bystřicka, Svratecka, Bohdalska, Havlíčkovorovska a bůhví kam ještě. Ať už půjde o odpady nebo jinou spolupráci, jsem rád, že Žďár si přestává hledět jen svého vlastního talíře a začíná brát vážně, že by mohl sloužit (a slovo „služba“ je zde důležité) jako přirozené centrum regionu.

Jóga v denním životě
Cvičíme i ONLINE!
Harmonie těla, mysli a duše 20. 9. 2021 – 30. 1. 2022

pondělí

8:30-10:00	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
10:15-11:45	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
17:30-19:00	začátečníci (1. díl)	IŠ+online
19:15-20:45	proti bolestem zad a kloubů	IŠ

úterý

8:30-10:00	proti bolestem zad a kloubů	BV
15:30-17:00	pokročilí (2.-4.díl)	IŠ
17:30-19:00	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
19:15-20:45	pokročilí (2.-4.díl)	IŠ+online

středa

8:30-10:00	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
10:15-11:45	proti bolestem zad a kloubů	IŠ+online
15:30-17:00	začátečníci (1.díl)	BV
17:30-19:00	mírně pokročilí (2.-3.díl)	IŠ+online
19:15-20:45	mírně pokročilí (2.-3.díl)	IŠ

čtvrtek

8:30-10:00	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
10:15-11:45	proti bolestem zad a kloubů	IŠ
15:30-17:00	mírně pokročilí (2.-3.díl)	IŠ
17:30-19:00	proti bolestem zad a kloubů	IŠ

Cvičitelé: IŠ - Mgr. Ilona Šerejchová, BV - Bronislava Vinopalová

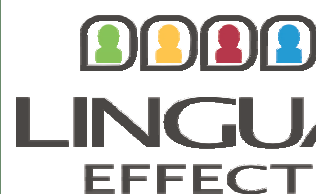
Kurzovné: 1.600 Kč základní kurzovné (cvičení v jógacentru nebo cvičení podle online lekcí)
2.400 Kč cvičení v jógacentru + cvičení podle online lekcí

Po slevě: 1.200 Kč senioři, invalidní důchodci a nezaměstnaní,
(1.800 Kč cvičení v jógacentru + online)
1.000 Kč studenti a osoby na rodičovské dovolené,
(1.500,- Kč cvičení v jógacentru + online)

Kurzovné je za 17 lekcí v délce 90 minut.
Online lekce se v časech uvedených v rozpisu nahrávají a jsou streamovány na youtube, kde vám budou 2 týdny k dispozici. Můžete si proto podle nich zacvičit kdykoli podle vašich časových možností.

Jógacentrum
Nádražní 1141/44, Žďár n. Sáz.
(bývalá knihovna na nádraží)

tel. 724 279 158
zdar@joga.cz
www.joga.cz

Jazyková škola
ve Žďáře nad Sázavou

- angličtina • francouzština
- italština • němčina • ruština
- španělština • čínština

- **Skupinové kurzy pro dospělé**
- **Skupinové kurzy pro děti**
- **Individuální kurzy**
- **On-line kurzy**
- **Firemní kurzy na míru**

www.lekol.cz

Dotazy a přihlášky:

info@lekol.cz

739 943 557

Z09-4cM

ZAMIŘ VÝŠ, POJĎ HRÁT

BASKETBAL

BASKETBALOVÝ KLUB BK VLCI ŽĎÁR

ZVE DO SVÝCH TÝMŮ HOLKY A KLUKY, KTERÍ MÍŘÍ VÝŠ

POHYB, ZÁBAVA, KAMARÁDI, BASKETBAL, ZÁŽITKY

MINIŽÁCI / MINIŽÁKYNĚ* (nar. 2010 - 2012)
* samostatné dívčí skupiny v minižkovských kategoriích
basketbalová hala BK, Komenského

POHYBOVÉ KROUŽKY A MÍČOVÉ PŘÍPRAVKY
na ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

ZŠ KOMENSKÉHO **ZŠ ŠVERMOVA** **ZŠ PALACHOVA**
(1. třída, 2.+3. třída) (1. třída, 2.+3. třída) (1. třída, 2.+3. třída)

PŘIDEJ SE K NAŠÍ SMĚČCE!

#BASKETZDAR

www.BASKETZDARNS.cz
776 286 428, info@basketzdarns.cz

V říjnu vybereme poslance z Vysočiny

Voliči mají měsíc na aktualizaci osobního dokladu

V říjnu půjdeme k volbám. Tentokrát si zvolíme zástupce Kraje Vysočina do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Volby se konají po čtyřech letech, naposledy proběhly v říjnu 2017. Vysočinu ve sněmovně zastupovalo deset poslanců. Sedm z Jihlavska, dva z Třebíčka a jeden ze Žďárska. Těm nyní pomalu končí mandát.

Volby do Poslanecké sněmovny se konají v pátek 8. října (14-22 hod.) a v sobotu 9. října (8-14 hod.). Hlasování probíhá ve 14 volebních krajích, Žďár má celkem 26 volebních okrsků, kde budeme jako obvykle hlasovat dle našeho trvalého pobytu.

Při volbách do Poslanecké sněmovny PCR se hlasuje i v zahraničí na zastupitelských a konzulárních úřadech ČR.

Pokud víme, že v době voleb budeme třeba na chalupě na území Kraje Vysočina, můžeme si s předstihem vyřídit voličský průkaz a hlasovat v jiném městě či obci našeho kraje.

Pokud půjdeme k volbám v jiném kraji, nelze odtud volit zástupce za Kraj Vysočina, ale budeme si vybírat mezi zástupci kraje, v němž se právě nacházíme. Stejně tak můžeme svůj hlas vhodit při pobytu v nemocnici, v ústavu sociální péče ap.

Také pro volby do Poslanecké sněmovny PCR připravuje ministerstvo vnitra zákon o zvláštních způsobech hlasování. Ten by se týkal voličů v karanténě či v izolaci z důvodu onemocnění covid-19. Hlasovali by na obdobném principu jako loni při krajských a senátních volbách.

Ke sněmovním volbám mohou jít i prvovoliči, občané ČR, kteří nejdéle 9. října 2021 dovrší věku 18 let.

Každá politická strana, politické hnutí nebo koalice bude mít vytištěn samostatný hlasovací lístek, na němž bude uvedeno číslo určené losem. Ve Žďáře do října najdeme hlasovací lístky ve schránkách.

Rychlou „volební občanku“ již nevyřídíme

Jako u všech voleb musí volič před okrskovou volební komisí prokázat svou totožnost a státní občanství ČR.

Může tak učinit buď platným občanským průkazem, platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem ČR, anebo cestovním průkazem.

Volič obdrží od okrskové volební komise prázdnou úřední obálku opatřenou úředním krajským razítkem. V případě, že hlasovací lístky zapomněl doma, na požádání mu komise vydá novou sadu hlasovacích lístků.

Zkontrolujeme si své doklady včas, zejména občanský průkaz. Pokud nám propadl, máme ještě skoro měsíc na vyřízení nového dokladu. Nový OP bychom za poplatek vyřídili i ve zrychleném řízení. Do pěti dnů s vyzvednutím ve Žďáře a do 24 hodin s vyzvednutím v Praze. Za to zaplatíme od 100 do 1000 Kč.

Jak informuje Roman Krčil, vedoucí odboru občansko-správního a občanského živnostenského úřadu, nově již není možné vydat občanský průkaz s dobou platnosti 1 měsíc, v souvislosti s výkonem volebního práva. V minulosti jsme i v průběhu voleb mohli o tento druh OP požádat z důvodu skončení platnosti, ztráty nebo zničení. Právě s odvoláním na zájem o účast ve volbách.

„Pokud tedy občan až ve volební místnosti zjistí, že platnost jeho občanského průkazu skončila, není už technicky a právně možné do okamžiku skončení voleb si opatřit nový občanský průkaz, a to ani ve zrychlených lhůtách nebo formou dočasného občanského průkazu,“ vysvětluje vedoucí Krčil.

Aby byl náš hlas platný

Připomínáme obecně známé, že ve volební místnosti se volič musí s úřední obálkou a hlasovacími lístky odebrat za plentu do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků.

Do úřední obálky vkládáme jeden hlasovací lístek a můžeme na něm zakroužkovat pořadové číslo nejvýše u čtyř kandidátů. Tím vyjádříme své preference. Úřední obálku s vybraným hlasovacím lístkem pak před okrskovou volební komisí vložíme do volební schránky.

S voličem, který nemůže pro tělesnou vadu vybrat zvolený hlasovací lístek, anebo nemůže číst nebo psát, smí do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků vejít jiný volič (ne však člen okrskové volební komise), který handicapovanému pomůže s volebními úkony a může za něho i vhodit úřední obálku s hlasovacím lístkem do volební schránky.

Volič musí být pozorný, aby do úřední obálky vložil pouze jeden hlasovací lístek. Neplatné jsou rovněž hlasovací lístky přetřené, nebo ty, co nejsou na předepsaném tiskopise. Náš hlas by byl neplatný i v případě, kdybychom omylem hlasovací lístek namísto do úřední obálky s razítkem vložili do obálky „z domu“.

Přenosná volební schránka

V závažných, zejména zdravotních důvodech, může volič v předstihu požádat obecní úřad a ve dnech voleb svoji okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat do přenosné volební schránky.

Okrsková volební komise za voličem vyšle své členy s přenosnou volební schránkou. Vždy tak činí jen v rámci svého volebního okrsku. Stačí zavolat na městský úřad, tel. číslo 566 688 111.

Hlasování na voličský průkaz

Při volbách do Poslanecké sněmovny PCR může volič hlasovat na voličský průkaz v jakémkoliv volebním okrsku na území ČR nebo ve zvláštním volebním okrsku v zahraničí.

Volič zapsaný v zahraničí do zvláštního seznamu voličů může o voličský průkaz požádat pouze příslušný zastupitelský nebo konzulární úřad.

Při volbách voličský průkaz předložíme okrskové volební komisi spolu s dokladem naší totožnosti. Při ztrátě nebo odcizení voličského průkazu nelze vydat duplikát.

Příklad z praxe

Od 3. října 2021 jsem v lázních na druhém konci republiky a chci se voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR účastnit. Jak to udělat?

Odpověď zjišťujeme na webu ministerstva vnitra. O voličský průkaz můžeme s předstihem požádat na obecním nebo městském úřadu v místě našeho trvalého bydliště. Dbejme, aby naše žádost byla doručena do 1. 10. Osobně ji vyřídíme ještě 6. 10. do 16 hodin.

Žádost musí obsahovat jméno a příjmení voliče, datum narození, adresu trvalého pobytu a případně požadovaný způsob doručení voličského průkazu. Na žádosti musí být úředně ověřený podpis voliče. Žádost lze poslat i elektronicky prostřednictvím datové schránky voliče.

Úřad vydá voličský průkaz nejdříve 15 dnů před dnem voleb, tedy 23. září 2021. Můžeme si jej převzít osobně nebo nechat vyzvednout od osoby, kterou pověříme naší plnou mocí. Na této plné moci musí být náš ověřený podpis.

Voličský průkaz si také můžeme na základě naší žádosti nechat zaslat domů nebo na adresu zastupitelského úřadu, kde jsme se rozhodli hlasovat.

Když např. v době voleb budeme v Lázních Poděbrady, můžeme si nechat voličský průkaz poslat na Městský úřad Poděbrady. Pak nám stačí se v pracovní den před volbami dostavit na tamní úřad, kde nám voličský průkaz předají.

Z naší plánované cesty ale může nečekaně sejít a nakonec půjdeme k volbám do „svého“ volebního okrsku. I v takovém případě však musíme náš vyřízený voličský průkaz vzít s sebou. Před hlasováním jej odevzdáme okrskové volební komisi.

-lko-

Ke kongresu zdraví se připojíme z domu

Covidová doba nás naučila komunikaci se světem různými kanály a webináři. Takže i laici zajímající se o zdraví se mohou ve dnech 10.-12. září přímo ze svých domovů zúčastnit ojedinělé světové události. Tou je Mezinárodní kongres zdraví 2021 Praha.

S mottem: „Zdraví nezná hranic – hledejme, co nás spojuje“, se koná pod záštitou hlavního města Prahy.

Jak za pořadatele informuje ředitel Institutu pro TCIM Tomáš Pfeiffer, jde o druhý ročník, ale letos vůbec poprvé v Evropě proběhne kongres v unikátním 3D interaktivním online prostředí a přinese řadu mimořádných odborných příspěvků od světových odborníků z oblasti tradiční, komplementární a integrativní medicíny (CAM/TCIM).

„Zájemci mohou kongres navštívit zdarma,“ nabízí ředitel Pfeiffer. Cílem

pořadatelů je totiž propojit odbornou i laickou veřejnost. Ve 3D prostředí můžeme navštívit virtuální kongresové sály a o vybraném tématu se pobavit přímo s hosty prostřednictvím chatu i videohovoru. Rozumět budeme všemu, zajištěn je překlad do češtiny, angličtiny a němčiny.

Do kongresového prostředí se dostaneme po bezplatném zaregistrování na: www.mkz2021praha. Přihlásit se lze jako návštěvník, aktivní účastník či vystavovatel.

Vlivem mimořádné covidové situace proběhl online už i loňský první ročník, takže letos bude spuštěna do

plného provozu i celosvětová databáze Platforma 2020 Praha. Je významným zdrojem informací z oblasti terapií CAM/TCIM a holistické léčby.

ČR na kongresu zastupují např. pedagožka RNDr. Anna Strunecká, DrSc., zakladatel autopatie a homeopat Mgr. Jiří Čehovský, terapeutka kineziologie One Brain Mgr. Miloslava Rutová, či filosof a biotronik Tomáš Pfeiffer.

Kongres bude v plně interaktivním 3D virtuálním rozhraní přístupný ještě tři měsíce po svém skončení.

-lko-

Propuštění s odstupným. Víte, kdo hradí zdravotní a sociální pojištění?

Situace, která se v pracovním vztahu občas stává. Podnik propouští a zaměstnanci obdrží výpověď z takzvaných organizačních důvodů. Dostanou odstupné. Pozor v tomto případě na zdravotní a sociální pojištění.

■ Lenka Kopčáková

Organizační důvody k propuštění zaměstnance nastanou, pokud se např. ruší nebo přemísťuje zaměstnavatel či jeho část, když se zaměstnanec stává nadbytečným vzhledem k rozhodnutí zaměstnavatele nebo příslušného orgánu o změně jeho úkolů, technického vybavení, o snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce a dalších organizačních změnách.

Zaměstnanec má nárok na odstupné, jehož minimální výše závisí na počtu odpracovaných let u stejného zaměstnavatele. Odstupné tak může představovat i několikaměsíční násobek průměrného měsíčního příjmu.

To je jistě dobré do začátku, kdy hledáme další zaměstnání. Co ale nesmíme zapomenout, to je povinnost odvodu na zdravotní pojištění ze získaného odstupného.

Sociální pojištění se řídí jinými zákony a nemáme povinnost si zajistit sami jeho platbu. Pozor ale, aby-

Ilustrační obrázek: Pixabay

Po ztrátě místa hned kontaktujeme úřad práce, byť máme odstupné

chom svým neuváženým krokem později nebyli „biti“ na důchod.

Podobné nejasnosti eviduje Všeobecná zdravotní pojišťovna (VZP) dost často.

■ **Zde je dotaz za všechny:**

Náš podnik bude propouštět, takže asi skončím na úřadu práce. Dostaneme ale prý odstupné ve výši pětinásobku průměrného měsíčního příjmu. Jaký vliv bude mít tento příjem na platby sociálního a zdravotního pojištění?

Odpovídá mluvčí pojišťovny Vlastimil Sršeň. Jak říká hned na úvod, k posouzení vlivu odstupného na soci-

ální pojištění je kompetentní Správa sociálního zabezpečení. Zdravotní pojišťovna se vyjadřuje jen k dopadu vyplacení odstupného na platbu zdravotního pojištění.

Jak ale z odpovědi Vlastimila Sršně vyplývá, z vyplaceného odstupného za nás zaměstnavatel pojistné na naše zdravotní pojištění již neodvádí. Tato povinnost tedy zůstává na nás a řešení volíme dle své současné situace, viz níže.

„V oblasti zdravotního pojištění je vyplacení odstupného řešeno zákonem č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Právě zde jsou v § 3 odst. 2 uvedeny příjmy, které se do vyměrovacího základu pro odvod pojistného na zdravotní pojištění nezahrnují. Jednou z těchto výjimek je právě odstupné,“ cituje mluvčí Sršeň zákon.

Jednorázový příspěvek vyplácený zaměstnavatelem v uvedených zákonných případech má zaměstnanec pomoci překlenout často složitou sociální situaci, v níž se ocitl proto, že bez své viny ztratil dosavadní práci.

Dle zákona však musí být v ČR za každého pojištěnce placeno pojistné na zdravotní pojištění. Jak Vlastimil Sršeň radí, v našem sledovaném případě má propuštěný zaměstnanec tři možnosti řešení.

(Pokračování na str. 10)

Teleflex®

ROSTEME S VÁMI

pracuj u nás

Přijmeme kolegy na tyto pracovní pozice:

- Operátor/ka výroby – 2směnný a nepřetržitý provoz
- HR Generalista
- Procesní inženýr

Zašlete nám svůj životopis a pracujte s námi pro život!

+420 566 510 444 | kariera.zdar@teleflex.com | www.prace-teleflex-zs.cz

z09-tfxm

Propuštění s odstupným. Víte, kdo...

(Dokončení ze str. 9)

1. Hned si sežene nové zaměstnání a pak pojistné platí nový zaměstnavatel.

2. Přihlásí se na úřad práce a pak pojistné platí stát.

3. Platí si pojistné sám jako osoba bez zdanitelných příjmů, a jestliže začne podnikat, jako osoba samostatně výdělečně činná.

„Pokud budete bez zaměstnání, obraťte se na úřad práce co nejdříve, a to i když nejste vzhledem k odstupnému bez příjmu. Máte-li pět měsíců po ukončení zaměstnání odstupné od zaměstnavatele, bude vám podpora v nezaměstnanosti vyplácena až v šestém měsíci, ale stát za vás začne hned první měsíc platit pojistné na zdravotní pojištění,“ vysvětluje mluvčí VZP.

Důležité je podle něho se přihlásit mezi pojištěnce, kteří mají nárok na platbu pojistného státem. Využít k tomu můžeme jednoduchý webový formulář.

Platba za sociální pojištění dle jiného zákona

A jak je to se sociálním pojištěním v případě odstupného? To byla otázka ŽN na Miroslava Lučku, ředitele Okresní správy sociálního zabezpečení ve Žďáru nad Sázavou (OSSZ).

Ředitel OSSZ předesílá, že problematika sociálního pojištění je obsáhlou a ne úplně jednoduchou oblastí. „Co člověk, to jiný případ. Proto odpovím velice jednoduše a pro některé přípa-

dy to nemusí být úplně správně, ale takto krátce nelze postihnout všechny situace,“ říká na úvod.

Ke třem důvodům, proč zaměstnavatel obvykle podle § 52 dává zaměstnanci výpověď, ještě ředitel Lučka připomíná čtvrtou možnost: Nesmí-li zaměstnanec dle lékařského posudku vydaného poskytovatelem pracovních lékařských služeb nebo dle rozhodnutí příslušného správního orgánu, který lékařský posudek přezkoumává, dále konat dosavadní práci. To pro pracovní úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí, také, dosáhl-li na pracovišti určeném rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nejvyšší přípustné expozice.

Jak Miroslav Lučka připomíná, dle § 67 zákoníku práce přísluší zaměstnanci odstupné, jestliže u něho došlo k rozvázání pracovního poměru výpovědí nebo dohodou z uvedených důvodů (§ 52 písm. a) až d) zákoníku práce).

„Jen odstupné poskytnuté z těchto důvodů se nezahrnuje do vyměrovacího základu pro odvod pojistného na sociální zabezpečení, tj. nepatří se z něho pojistné. I když zaměstnavatel poskytne odstupné ve vyšší částce, než je uvedeno v zákoníku práce jako „nejméně“, nepatří se pojistné ani z tohoto odstupného bez ohledu na jeho výši,“ dodává zástupce OSSZ.

Na rozdíl od zdravotního pojištění

nemá propuštěný člověk povinnost zajistit si platbu sociálního pojištění sám. Platby na zdravotní a sociální pojištění se řídí odlišnými zákony.

Ideální variantou je varianta, kdy tento člověk okamžitě nastoupí do nového zaměstnání a nový zaměstnavatel za zaměstnance odvádí pojistné na sociální zabezpečení.

Důležité je také vědět, že sociální pojištění za uchazeče o zaměstnání evidovaného na ÚP stát neplatí, ale doba evidence na úřadu práce, v němž člověk neodvádí pojistné na sociální zabezpečení (přesto se mu tato doba započítává do potřebné doby pojištění na důchod), je tzv. náhradní doba pojištění. Má ale tato omezení:

■ Doba evidence na ÚP se do potřebné doby pojištění započítává vždy, pokud člověk pobíral podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při

rekvalifikaci.

■ Jestliže některou z těchto podpor už nepobírá a je dlouhodobě v evidenci na ÚP, započítávají se maximálně tři roky. Tato doba tří let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod. Doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nenáležela před dosažením věku 55 let, se započítává v rozsahu nejvýše jednoho roku.

■ Doba, po kterou se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje z důvodu, že osobě vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání přísluší odstupné, odbytné nebo odchodné, je od 1. 1. 2014 hodnocena jako doba poskytování podpory v nezaměstnanosti.

■ Pokud bude uchazeč o zaměstnání vyřazen z evidence ÚP, nemusí platit platby na sociální pojištění, ovšem tato doba se mu nebude počítat jako doba pojištěná. Lze si ale platit dobrovolné důchodové pojištění.

Žďár podpořil zničené obce

Již je to víc než dva měsíce, co ve čtvrtek 24. června 2021 před půl osmou večer zasáhlo pomezí Břeclavska a Hodonínska druhé nejsilnější možné tornádo (s označením F4 na Fujitově stupnici). Kriticky poničilo sedm obcí. Národ spojila velká solidarita.

Také město Žďár nad Sázavou vyslalo na účty tornádem postižených obcí Hrušky, Lužice, Mikulčice a Moravská Nová Ves finanční dar po sto tisících korun. Jednohlasně to 7. července schválili žďárští zastupitelé.

Na dotaz ŽN, zda byla pomoc města Žďáru nějak konkrétně směřována, starosta Martin Mrkos (Žďár-ZM) odpověděl, že nikoliv. „Nechali jsme na zastupitelstvech těch obcí, na co finance využijí. Z jedné obce nám obratem přišlo písemné poděkování. Předpokládáme, že finance budou využity tak, jak v daný okamžik obec uzná za vhodné,“ dodal žďárský starosta.

-lko-

Firma s tradicí od roku 1994 a zajímavými projekty přijme kolegu na pozici:

SERVISNÍ TECHNIK

Hlavní náplní je servis a montáž námi dodávaných produktů světových značek pro mobilní trh, jako např. kamiony, rekreační vozidla, speciální vozidla, apod. Moderní, čisté pracovní prostředí.

Výkon práce v místě sídla společnosti: Průmyslová zóna Jamská, Žďár nad Sázavou

V případě zájmu nebo dalších informací kontaktujte na tel.čísle: 604 285 235 nebo e-mailem na: harvanek@dalix.cz

PŘIJME OŠETŘOVATELE SKOTU NA FARMĚ KŘÍDLA

Požadujeme:

- praxi při zacházení se skotem
- řidišské oprávnění sk. B,T
- flexibilitu, samostatnost

Nabízíme:

- zajímavou různorodou práci při vývozu skotu
- mobilní telefon
- služební benefity
- **NÁSTUPNÍ PLAT 30.000 Kč**

MOŽNÝ NÁSTUP IHNED.

V případě zájmu volejte nebo piště na:
JOKA-Mareček s.r.o.
 Purkyňova 445/6
 59102 Žďár nad Sázavou
 jokamarecek@jokamarecek.cz, 602 484 482 - Ing. Mareček

www.jokamarecek.cz

Industriální lavice coby srdce metalurgie

Novinkou na Farských humnech související s letošním „kovovým“ tématem Slavností jeřabin je originální robusní lavice, na níž se může najednou posadit až několik desítek lidí.

Je dílem uměleckého kováře Pavla Jekla ze Ctětína u Nasavrk.

Originální monument souvisí s letošním výročním žďárských strojůren a slévárny.

Město se spolu s vedením Žďasu dohodlo na společném projektu. Byli osloveni tři umělci, s úkolem vytvořit návrh díla pro veřejný prostor. Ústředním motivem mělo být srdce jako budoucnost.

„Nakonec nás vybraný umělec a kovář Pavel Jekl přemluvil, že než prvoplánovou skulpturu - bude lepší vytvořit věc sloužící veřejnosti. On to zadá-

Originální lavici s industriálními prvky na Farčatech si od prvního dne oblíbily rodinky s dětmi. Lidé se zastavují a nad novým dílem spekulují.

ní srdce vidí v metalurgii Žďasu, tedy v provozu kovárny a slévárny,“ vysvětluje k původu díla starosta Martin

Mrkos (Žďár-ŽM).

Kovář po dohodě s firmou vybral několik hotových odlitků a ty použil

v návrhu tří velkých parkových lavic v industriálním stylu. Při instalaci několikátunových artefaktů musela pomoci těžká technika a parta odborníků, aby soustava tří lavic byla bezpečně ukotvena.

„V parku tak vznikl originální monument, který chytí za oko,“ vítá starosta. Je fakt, že jen pár hodin po instalaci si lidé novou lavici přirozeně našli a ihned ji obsadili.

Slavnostní uvedení díla do provozu bylo v plánu na 27. srpna v 11 hodin. Tedy na hodinu přesně k 70. výročí od první tavby v tehdejších státním podniku.

Jak starosta Mrkos také naznačuje, radnice na městský park Farská humna klade velký význam. Příští rok zde chce vybudovat větší hřiště s dalšími herními prvky.

-lko-

Letní farmářské trhy oživily centrum

V létě žďárské náměstí ožilo hned několika trhy. Od konce května se každý měsíc vrací farmářský trh, který má ve Žďáře velkou oblibu. To pro regionální potraviny a výpěstky místních zemědělců a drobných pěstitelů.

Čtvrtek 12. srpna patřil výročnímu letnímu trhu, kde byly krom jiného k dostání i řemeslné a speciální výrobky.

„I na farmářských trzích se začí-

ná objevovat více rukodělných výrobků. Pravidelně se zopakují ještě 18. září a 16. října. Pak bude přes zimní období pauza. Ale tehdy nás bude čekat adventní trh,“ informuje místostarostka Romana Bělohávková (KDU-ČSL).

-lko-

PŘI LETNÍM trhu byly stánky plné řemeslných výrobků i dobrot. Foto: Lenka Kopčáková

TOKOZ – Generacemi prověřená kvalita

HLEDÁTE ZMĚNU? POJĎTE K NÁM!

AKTUÁLNĚ PŘIJMEME:

- SKLADNÍKA NÁKUPU
- SEŘIZOVAČE SPECIÁLNÍ LISOVACÍ LINKY
- SEŘIZOVAČE NA LISOVNU VYSOKOTLAKÝCH ODLITKŮ
- OBSLUHU LISU NA LISOVNĚ VYSOKOTLAKÝCH ODLITKŮ – TAVIČE
- CNC FRÉZAŘE, OBRÁBĚČE NÁSTROJÁRNÝ

- OBSLUHU CNC
- MONTÁŽNÍ DĚLNICE
- STROJÍRENSKÉ DĚLNÍKY A DĚLNICE

ROZŠÍŘUJEME TAKÉ TÝMY NAŠICH ODBORNÍKŮ:

- LEAN SPECIALISTA
- AUDITOR KVALITY
- VÝROBNÍ KONTROLOR

U nás budete opět ve formě.

zamestnani@tokoz.cz | 566 802 612 (616)

www.TOKOZ.cz

TOKOZ®

**PRACUJTE PRO JEDNU Z
NEJDŮVĚRYHODNĚJŠÍCH
FIREM V ČR**

PŘIJMEME ZAMĚSTNANCE NA POZICI
KOVÁŘ-OBSLUHA
TVÁŘECÍ LINKY

nabízíme:

NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK
50.000,-

**pro informace o náborovém příspěvku a
dalších pracovních místech nás kontaktujte na**

www.mokov.com/kariera

567 120 130-133 (8-15hod.)

Drahoslav Ryba: Celý život pomáhám lidem

Politika bolí a vy do ní jdete – není to riskantní po úctyhodné kariéře ve vážené instituci, jakou je Hasičský záchranný sbor?

Neptáte se první. Zvlášť, když jsem mohl relativně v klidu zakončit svou kariéru u HZS jako její styčný důstojník v Bratislavě. Rozhodně to není o penězích, ani o osobních ambicích. Celý život jsem pracoval pro profesionální a dobrovolné hasiče a pro občany této země. Jsem si jistý, že v poslanecké sněmovně, pokud budu zvolen, mohu být všem občanům této země a jistě i hasičům užitečný. Chtěl bych zde zúročit své dosavadní zkušenosti v oblasti vnitřní bezpečnosti a integrovaného záchranného systému.

Vybral jste si hnutí ANO, z jakého důvodu?

Nerozděluji lidi podle politické příslušnosti, ale podle jejich charakteru a toho, co dokázali svou prací. Za dobu svého působení v čele Hasič-

ského záchranného sboru České republiky, a vlastně po celý svůj život, jsem měl a mám přátele téměř ve všech politických stranách. Proto, když mne pan premiér oslovil s nabídkou za ANO kandidovat, jsem ji po krátkém zvážení přijal. Byla to jediná takováto nabídka.

Integrovaný záchranný systém, o kterém jste se zmínil, řídí hasiči, kteří v případě vážné nehody či krize, vedou a koordinují ostatní útvary státu, jako záchranáři, policie, i armáda i další. Jak se podle Vás tento systém osvědčil?

Bez zaváhání a jediné pochybnosti říkám s klidným srdcem, že je to právě díky IZS, že Česká republika je na předních místech světa, co se bezpečí obyvatel týče. Policie má jasně vymezenou oblast působnosti, stejně tak zdravotnické záchranné služby apod. Na vše ostatní jsou zde hasiči, ať už profesionální, nebo dob-

rovolní. Díky IZS má každá ze složek přesně dané kompetence a rozdělené úkoly. Proto nevznikají zmatky a chaos, jako se tomu dělo před zavedením tohoto systému.

Co je Vaší prioritou v případě, že budete zvolen?

Jako poslanec za kraj Vysočina chci pracovat při řešení toho, v čem je kraj „slabý“, a podporovat to, v čem je jeho silný potenciál. Velmi silnou stránkou Vysočiny je tzv. sociální kapitál. Tedy lidé jsou hrdí na to, kde se narodili a kde žijí. Chápu, že ne všechny mladé lidi takový život láká, ale jako patriota mne trápí vidět, jak se komunitní život v malých sídlech vytrácí, a není to vinou jejich obyvatel. I proto budu podporovat dobrovolné hasiče, sportovce a spolky v obcích Vysočiny. Každá obec na Vysočině je důležitá, chci se zasadit o to, aby nedocházelo k rušení místních obchodů a pošt. Další prioritu vidím v dostupném

zdravotnictví ve všech částech kraje a samozřejmě i dostupném školství a zvyšování jeho kvality. Rozhodně chci podporovat zemědělce a drobné podnikatele. S tím úzce souvisí i řešení kůrovcové kalamity, která Vysočinu velmi silně zasáhla, a ochrana vodních zdrojů.

Tak teď Vám nechám prostor na Vaše závěrečné slovo a děkuji za rozhovor!

Asi to může znít pateticky, ale nic si z toho nedělám: CELÝ ŽIVOT JSEM POMÁHAL OBČANŮM TĚHLE SKVĚLÉ ZEMĚ, TAK TO BUDU DĚLAT DÁL. Slušně, bez agrese. Politický oponent není nepřítel, ale soupeř, jak při volbách, tak třeba při práci v parlamentu. Vím, že ti, co mne znají, o tom nepochybují. Prostě: na závěr svého profesionálního života se nehodlám zpronevěřit tomu, jak jsem žil a pracoval doposud.

Zpracovat a zadavatel ANO 2011

Máme nejstarší energetickou poradnu

Na šedesáti místech v ČR pomáhají lidem zdarma poradny o energetických úsporách. Ve Žďáru máme vůbec první a nejstarší Energetické konzultační a informační středisko (EKIS) v republice. Vzniklo v roce 1993.

■ Lenka Kopčáková

Od začátku EKIS pracuje pod hlavičkou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. Erudovaní specialisté zdarma radí lidem, od výběru úsporného osvětlení, přes vhodné zateplení, správné vytápění, plánování rekonstrukce až po velké projekty energeticky úsporných staveb. Poradci pomohou zájemcům také s dotacemi, tvorbou dotační žádosti i s další administrativou pro získání dotací.

Ve Žďáře n/S najdeme Městské poradenské energetické středisko (MEPS) ve čtvrtém patře Městského úřadu na Žižkově ulici. Nachází se hned vedle výtahu, takže dostupnost je zajištěna i hůře pohyblivým lidem.

Vstupujeme. A zrovna máme štěstí na zakladatele poradny. Je jím dnes 78letý Jaroslav Miklík, bývalý pracovník Jihomoravské energetiky.

Vzpomíná, že před 28 lety založil EKIS v malé kanceláři na sídlišti. Časem se přesunulo na Městský úřad.

„Dva roky po revoluci jsme s hrůzou zjistili, že lidem chybí energetická i ekonomická gramotnost. Ale i začátky poradny byly složité. Neměli jsme kde brát kvalifikované lidi,“ ohlíží se Jaroslav Miklík. A tak do žďarské poradny dojížděl pražský odborník na energetiku Vilibald Zunt i odborníci z Boskovic a Blanska.

„Pak se náš tým začal rozrůstat. Na úřad nastoupil Milan Šorf, energetik ze zemědělství, hned jsem ho stáhl do poradny, přidal se i Pavel Juda, bývalý teplárenský energetik, Zdeněk Pařízek, odborník na domácí čistírny vod a nakonec i Josef Žák, tehdy ředitel distribuční společnosti Satt,“ vzpomíná zakladatel.

Jak vysvětluje, žádný z poradců nebyl odborník na všechno, takže si mezi sebou podněty od klientů vzájemně předávali dle odbornosti. Cílem bylo vždy lidem poskytnout radu. „S každým novým klientem sepíšeme slovní konzultaci a sami si evidujeme, jak byl problém vyřešen. Téměř ve sto procentech se nám daří nabídnout klientovi řešení,“ uvádí Jaroslav Miklík.

Současné v poradně slouží čtyři energetičtí poradci. Poskytují bezplatné služby zejména lidem ze Žďarska, ale i z celé Vysočiny. Otevřeno je v pondělí a středu, od 13 do 17 hodin.

„Nejbližší poradny fungují v Jihlavě (kde jsem ji sám zakládal), v Třebíči a Blansku, v Brně jsou asi tři,“ informuje energetik. Seznam všech EKIS v ČR najdeme na ministerském webu.

Pracovníci poraden se průběžně školí a z MPO získávají důležité podklady o energetických novinkách a aktualitě o dotacích a možnostech.

„My poradci se tak neustále snažíme v oboru energetických úspor vzdělávat. Dělam to rád, v mých 78 letech mi to

JAROSLAV MIKLÍK, zakladatel energetické poradny ve Žďáru.

stále bystří rozum,“ usmívá se poradce.

Z letité praxe Jaroslav Miklík říká, že v poradně se opakují případy, kdy starší lidé bydlí sami ve vícegeneračním domě, který kdysi postavili, ale děti jim utekly do větších měst. Vytápění, a byť jen temperování prostor ve velkém domě, je pro penzisty velmi drahé.

„Zde jsou jen dvě rady. Část domu pronajmout, anebo dům prodat a pořídít si něco menšího. Žádné jiné úsporné řešení nebude úspěšnější,“ konstatuje poradce.

Lidé také do poradny přicházejí se zájmem o střešní panely, ale mnohdy neví, že soláry se dělí na fotovoltaické pro výrobu elektrické energie a fototermické pro ohřev vody...

„Podle mne by byl na místě zákon nařizující, aby každá novostavba měla povinně alespoň 2 m² fototermických panelů. Tak by měli obyvatelé teplou vodu od dubna do konce září téměř zdarma. A investice do panelu by byla nejdéle do roka doma,“ poukazuje Miklík.

I dotace mají svá úskalí

Za svoji 28letou praxi v poradně Jaroslav Miklík říká, že zájem lidí o dotace přibývá. „Důležité je, aby zamýšlené zařízení skutečně potřebovali a byli přesvědčeni, že to pomůže,“ říká. Poradci pak zájemcům pomáhají s úspěšným sepsáním a podáním žádosti o dotaci.

Jak ale Jaroslav Miklík upozorňuje, je dobré znát i úskalí dotací. Tak především dotace může být přízná až zpětně. To znamená, že provedení stavby či montáže musí žadatel prvotně zafinancovat a teprve po oznámení o provedení akce získá zpětně státní dotaci.

„I po letech po získání státní dotace může přijít na kontrolu donátor. Zjišťuje, zda bylo na dotované stavbě vše dodrženo. Při chybě hrozí vrácení dotace včetně úroků,“ upozorňuje poradce.

Vzpomíná na příklad z praxe, kdy klient žádal dotaci na zateplení domu. V poradně zjistil, že k podání

žádosti potřebuje předložit stávající dokumentaci domu (z kolaudace) a návrh odborníka na zateplení. To si zajistil a požádal o dotaci.

„Klient měl projektovou dokumentaci zpracovanou tak, že jej zateplení vyšlo na zhruba 200 tisíc Kč. Najal si odborné firmy, které zateplení provedly. Pak oznámil poskytovateli dotace, že stavbu realizoval, a obdržel dotaci 200 tisíc Kč,“ popisuje Miklík běžný postup.

Asi po třech letech byl člověk v poradně zpět. Přišla mu kontrola, která však nedopadla dobře. Donátor dle projektové dokumentace zjistil nesoulad. To že v nákrese byla okna na výšku 80x60 a ve skutečnosti byla na šířku 60x80, toleroval. Ale problém byl s dveřmi.

„Dveře vykazovaly také jiné rozměry oproti projektu, a i když měly stejnou plochu, tedy i stejnou tepelnou ztrátu domu, kontrolor to shledal jako pochybení a požadoval po příjemci dotace provést nový projekt rekonstrukce. Tím se mu stavba prodražila,“ vysvětluje Miklík.

Dle vysvětlení klienta se to stalo tak, že dodavatelská stavební firma neměla okna na požadované otevírání „na výšku“, nahradila je tedy okny na otevírání „na šířku“. Neměla ani dveře předepsaných rozměrů, a tak použila jiné, byť ve stejné ploše.

„Z toho vyplývá poučení pro žadatele o dotaci: musí slepě splnit to, co je dáno v projektu pro dotaci, a nepřistoupit na jiné návrhy dodavatelské firmy,“ upozorňuje poradce.

U dotované stavby musíme být obezřetní a vlastně již tvůrce projektu by měl pracovat s dostupnými prvky.

Aktuální jsou kotlíkové dotace

Jak Jaroslav Miklík vysvětluje, do roku 2035 dojde k útlumu těžby uhlí. EU chce v příštích desetiletích nastavit tzv. bezuhlíkovou energetiku. Dekarbonizace bude stát Evropu stovky miliard.

Již příští rok v srpnu dojde v ČR k zákazu provozu starých neekolo-

gických kotlů. Do stejné doby budou platit tzv. kotlíkové dotace. Ty jsou navíc zvýhodněné pro lidi s nižšími příjmy pomoci, aby výměnu starého kotle zvládli opravdu všichni.

Žádat o kotlíkovou dotaci lze jen na rodinný dům, nikoliv na rekreační chalupu.

Před časem dotační politiku převzaly od státu kraje. Ty také kontrolují oprávněnost dotací a splnění podmínek. Kraj Vysočina má na kotlíkové dotace k dispozici minimálně 14 miliard Kč, z toho 5,5 mld. Kč se bude rozdělovat mezi nízkopříjmové domácnosti.

Poradci zájemcům pomohou sestavit žádosti o kotlíkové dotace. Ty pak vyhodnotí pracovní skupina složená z odborníků. Návrh na přidělení dotací předloží radě kraje.

„Běžné kotlíkové dotace budou max. 50 % z ceny, domácnostem s nižšími příjmy může rada kraje přidělit až 95% dotaci z ceny kotle. Nabídka dotace platí do 1. 9. 2022, ale lépe je zažádat si co nejdříve, dokud jsou zdroje,“ radí Jaroslav Miklík.

Dle jeho slov je také dobré při výběru kotle počítat s tím, že v roce 2035 (tedy za 14 let) už uhlí nebude k dostání.

Podpora obnovitelných zdrojů

Další krajské dotace směřují do obnovitelných zdrojů. Třeba na podporu fotovoltaiky, větrných elektráren či tepelných čerpadel. Dle slov poradce máme dnes asi 0,5 % elektrické energie z fotovoltaiky a asi 0,8 % z větrných elektráren. To není mnoho. Německo má z daných zdrojů 18 % vyrobené elektřiny.

„Jen se podívejme, co je ve Žďáru plochých střech, kde by mohly být fotovoltaické panely. Abych řekl pravdu, raději bych je viděl na střechách a na polích brambory. Ale bohužel, solární panely ukusují zemědělskou půdu,“ konstatuje Miklík.

Sen o energetickém propojení Evropy

„Vzpomínám na cestu nás pracovníků Jihomoravské energetiky před 40 lety do obrovské rozvodny Liens na jihu Rakouska.

Tam jsme my Čechů poprvé viděli obrovskou energetickou mapu Evropy bez hranic zemí,“ říká.

Z východní Evropy prý vedly elektrické rozvody o 400 kV k nám a na hranicích železné opony končily. Západní Evropou vedly podobné rozvody a díky větrným podmínkám na pobřeží Atlantiku tam může stát množství větrných farem. „A tak jsme nad mapou snili, jaké by bylo, obě elektrizační sítě propojit přes celou Evropu,“ vzpomíná energetik.

Dle jeho slov Česku nezbyvá než spoléhat na jádro a obnovitelné zdroje. Uhlí končí a ruský plyn bude vytěžen do roku 2040. „Rakousko současně utíká do jádra, to samé dle očekávání učiní Německo. Jádro zůstane pouze ve Francii a u nás,“ připomíná Miklík.

(Pokračování na str. 16)

PIVNÍ RÁJ

JIHLAVSKÁ HOSPODA

otevíráme
již brzy

**PRO VÍCE INFORMACÍ
SLEDUJTE WEB A FACEBOOK**

WWW.PIVNIRAJ.COM

Máme nejstarší...

(Dokončení ze str. 14)

Před třiceti lety prý energetici navrhovali, aby se u nás stavěly desítky malých atomových elektrárenček poblíž větších měst, aby vyráběly teplo. Ale byly vybudovány tři giganty - Jaslovské Bohunice, Dukovany a Temelín. „Nyní už řešíme problém, odkud do nich budeme brát uran,“ podotýká energetik.

U malých a propojených elektráren by prý byla manipulace s přebytkem elektřiny snazší a nebylo by třeba ztrátových přečerpávacích elektráren. Nedostatek elektrické energie Evropa zakusila při tropických vedrech posledních let, když začali všichni klimatizovat a nastaly abnormální odběry.

Učíme se návratu k úsporám

V rámci úspor lidé stále častěji volí nízkoenergetické a pasivní domy, postavené důmyslně tak, aby byly využívány veškeré energie domu, tedy i např. sluneční svit, teplo ze vzduchu a další druhotná tepla. Spotřeba energií je pak nesrovnatelně nižší.

U běžných novostaveb nebo i starších domů můžeme úspory v hospodaření s energiemi zlepšit promyšlenými kroky.

Kdysi po revoluci přijel do Žďáru ředitel švédské firmy, která chtěla na Vysočině provádět pro celou Evropu servis kogeneračních jednotek. Jaroslav Miklík vzpomíná, že tehdy byl únor, venku -15°C a Švéd při procházce městem kroutil hlavou nad otevřenými ventilačkami u činžáku.

„Sám, jak řekl, bydlel v malém domě vybaveném termostaty. Vyhřívání místností jsou Švédové zvyklí zapínat jen pro dobu využívání rodinou, jinak je pouze temperují. Doma se raději přiblíknou,“ vzpomíná na rozhovor žďárský energetik.

Žďár se po revoluci pustil do zateplování panelových domů. Vzápětí se ukázalo, že naddimenzované centrální výměňkové stanice jsou neekonomické a bylo potřeba vybudovat ještě malé výměňky u paty domu. Koncem 90. let byl také celý rozvod centrálního zásobování teplem po městě položen do tehdy nejmodernějšího izolovaného potrubí. Žďáráci se inspirovali v Dánsku.

Vzácná voda, u nás na střeše Evropy

Česká republika je střešou Evropy a Vysočina rozvodím do úmoří - Severního a Černého moře. Nejen odborníci ji pochopili, že velkým zájmem je vodu zde zadržet.

Majitelé rodinných domů se stále častěji zajímají o dotace na pořízení dešťových nádrží. „Na novostavbách jim radíme udělat si na střeše fototerminu pro ohřev vody do bojleru a u domu si instalovat nádrž na dešťovou vodu (ze střeš) a tou zalévat,“ říká Jaroslav Miklík.

Ve Žďáře už stojí kubík pitné vody přes sto korun, a to lidi nutí k úsporám i při běžné hygieně. Napustit si vanu znamená vyčerpat 150 l vody. Odborníci se nyní zaměřují i na způsoby využívání tzv. sedé vody v rámci provozu domu.

Hasiči chystají dva tradiční závody

Žďárští dobrovolní hasiči mají za sebou oslavy 135. výročí založení svého sboru. Konaly se poslední červencovou sobotu na prvním zámecském nádvoří, kde má sbor od začátku svoji zbrojnicu.

Na oslavu dorazila asi sedmdesátka hasičů a hasiček z okolí, 15 významných hostů a nejméně dvě stovky návštěvníků, zejména rodin s dětmi.

K vidění byla jak moderní zásahová technika, tak i sbírka historické techniky, která se na oslavu sjela ze širokého okolí. Nemohla chybět ani místní chloub - původní koněpřežná stříkačka a posádka v historických uniformách. Mladí hasiči předvedli ukázky ze své činnosti, diváci zhlédli i způsoby hašení, např. benzínu a oleje.

„Pro dobrou náladu hrála kapela Veseláci a představil se i náš Zpívající hasič Dan Moravský. Děti celý den dováděly na skákacím hradě a mohly si i vyzkoušet práci se džberovou stříkačkou. Děkujeme všem, co přišli na naše oslavy,“ vzkazuje starosta sboru Marek Entlicher.

Pár dní nato hasiči uctili památku svých zesnulých bratrů a sester, kteří sbor opustili za posledních 25 let. Zástupci SDH objeli s květinami hřbitovy na Žďársku a bývalým kolegům vzdali čest. Jako ti současní hasiči, tak i generace před nimi se řídily mottem „Vlasti ku prospěchu, bližnímu ku pomoci“.

PŘI JUBILEJNÍ oslavě došlo i na historické hasičské techniky.

Foto: archiv SDH Žďár 2

Memoriál, Faraonský běh i ocenění

Měsíc září bude pro Sbor dobrovolných hasičů Žďár 2 také rušný. Začínají pořádáním již 18. ročníku Memoriálu Jana Dřínka a Karla Herolda v požárních útocih. Soutěž v hasičské „klasice“ vypukne 11. 9. v pravé poledne na víceúčelové dráze u zimního stadionu.

Hasičským družstvům můžeme fandit při náročných sportovních výkonech. Děti se mohou těšit na skákací hrad.

O týden později čeká hasiče rušná

sobota 18. 9. Jednak pořádají 16. ročník Faraonského běhu na Zelenou horu, při němž hasiči, ale i dobrovolní běžci prověří svoji kondičku v běhu do schodů. Sraz je ve 13 hodin pod prvním schodem a zasoutěžit si může každý. Na běžce čeká drobná odměna.

Ten samý den žďárský SDH převzme Cenu města roku 2020. Žďáráci nominovali hasiče za dlouhodobou prospěšnou činnost ve prospěch ostatních občanů města a okolí. Cena bude sboru předána během odpoledne v rámci jeřabinové akce na Farčatech.

-lko-

Rodinné pokoje s paliativní péčí

V novoměstské nemocnici otevřeli nedávno další dva speciálně upravené rodinné pokoje pro pacienty na sklonku života.

Jsou určené lidem, jejichž život se chýlí k závěru a vyžadují tomuto stavu odpovídající paliativní péči.

Dle slov vrchní sestry oddělení dlouhodobě nemocných Kateřiny Havlové mohou pokoje využít pacienti v konečné fázi nevléčitelného onemocnění. „Pacient v takovém pokoji může trávit poslední chvíle života společně se svými nejbližšími, a to po libovolně dlouhou dobu s možností přespání člena rodiny.

Nemůžeme nahradit domácí prostředí, ale rodinné pokoje jsou koncipovány tak, aby se v nich pacient cítil jako doma,“ říká Kateřina Havlová.

Vedle zdravotnické péče zajištěné nepřetržitě lékařem a zdravotnickým personálem lze po domluvě na pokoji využívat i sociální, psychologickou a duchovní podporu.

Dva nové rodinné pokoje nemocnice pořídila díky daru od Nadačního fondu Abakus (dříve Avast). Stavební úpravy koupelen a vybavení pokojů stálo zhruba 360 tisíc korun.

Jak Kateřina Havlová dodává, lůžka

s aktivní antidekubitní matrací zvyšují pohodlí pacienta. Pro doprovázející osobu je k dispozici sklopné lůžko, kuchyňská linka s lednicí a mikrovlnnou troubou, televize a rádio. Součástí pokoje je samostatná koupelna.

Vůbec první rodinný pokoj novoměstská nemocnice otevřela v roce 2006, v rámci krajského pilotního projektu v Léčebně dlouhodobě nemocných na Buchtově kopci. Pacientům tam sloužil do roku 2011, kdy bylo zařízení uzavřeno. Pak se veškerá následná péče přesunula do nemocničního areálu.

-lko-

Běh pro hospic se vrací do reálu

Po loňské pouze virtuální podobě se v sobotu 11. září vrací Charitativní běh pro Domácí hospic Vysočina (DHV). Proběhne u přírodního koupaliště v Novém Městě na Moravě.

Od 14 hodin začínají registrace a prezentace. Jednotlivé starty začnou v 15 hodin. Dvě délky tras uspokojí jak náročnější běžce, tak hoby a děti. Delší trasa má 5 km a kratší 2 km. Na dětské trati čekají na malé běžce zábavné úkoly. Tato cesta je sjízdná i s kočárky. Zaregistrovat se můžeme na adrese www.behyprohospice.cz, nebo přímo na místě.

Jak za pořadatele z DHV říká Jarmila Pospíchalová, příjemné odpoledne plné sportovních výkonů doplní i doprovodný program: dílničky pro děti i dospělé, slackline, plavba na hasičském člunu, slosování o ceny či

vystoupení agilit. „Celkový výtěžek z akce jde na činnost Domácího hospice Vysočina a bude použit na přímou péči o hospicové pacienty,“ uvádí Jarmila Pospíchalová.

Domácí hospic Vysočina je nestátní zdravotnické zařízení, které poskytuje mobilní specializovanou paliativní péči u nás na Žďársku. Doprovází těžce nemocné a umírající a pomáhá jejich rodinám zvládat kritické období a zároveň naplnit poslední přání těžce nemocného - být po zbytek života doma, se svými nejbližšími, a tam i zemřít. „Tým složený z lékařů, zdravotních sester, sociálních pracovníků, pečovatelů, psychologů a kaplanů je klientům k dispozici nepřetržitě 24 hodin denně, sedm dní v týdnu,“ dodává zástupkyně hospice.

-lko-

CHATRÁ RECYKLACE

Nevíte, kam se starými spotřebiči?

My vám pomůžeme!

Obrátte se na bezplatnou linku Chytré recyklace nebo navštivte náš web, kde najdete celou řadu informací o třídění a recyklaci využívaných elektrozařízení.

Rádi vám poradíme, kam staré spotřebiče odevzdat, nebo objednáme jejich bezplatný odvoz.

800 976 679

www.chytrarecyklace.cz

Soutěžit mohou i inženýři

Soutěž o návrh projektu Informačního turistického centra Zelená hora se prodlužuje o tři měsíce.

To kvůli zájmu autorizovaných inženýrů zúčastnit se. Soutěž byla původně vypsaná jen pro architekty.

Starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM) vysvětluje, že územní plán města nevadí areál zámku a zelenohorského kostela jako urbanisticky a architektonicky významné stavby. Ony už jsou coby kulturní památka a památka UNESCO pod jiným typem ochrany.

Jak se ukázalo, právě kvůli této klasifikaci stavby již dříve v obdobné věci Úřad pro ochranu hospodářské soutěže rozhodl i o šanci inženýrů.

„Abychom se vyhnuli případnému rozporování ze strany ÚPHS, upravili jsme podmínky soutěže. Vedle architektů se mohou zúčastnit i autorizovaní inženýři. Tím se o tři měsíce prodlouží lhůta pro odevzdání možných návrhů ITC k posouzení odbornou porotou,“ vysvětluje starosta.

-lko-

Jak ve škole zvoní

Na většině žďárských základních škol začíná školní den prvním zvoněním v 7.55 hodin. Po něm je povinnost žáka být na svém místě připraven k vyučování, které začíná v 8.00 hodin. Výjimkou je ZŠ Švermova a její pobočka v zámku. Na obou školách je první zvonění již v 7.50 a vyučování začíná v 7.55 hodin. Běžné přestávky mají délku 10 minut, po 2. vyučovací hodině bývá tzv. velká přestávka v délce 20 minut.

-lko-

ZDRAVOTNÍ
POJIŠTOVNA
MINISTERSTVA
VNITRA ČR

211

nově až
1500 Kč
na očkování
pro dítě

až **5 000 Kč**
na očkování pro
čtyřčlennou rodinu

Přihlaste se k nám do **30. září 2021**

Klientské centrum **Žďár nad Sázavou**
nám. Republiky 26

Výhra
pro vaše
zdraví

www.211.cz

Bílý kruh bezpečí pomáhá obětem trestných činů v Jihlavě už 10 let!

Linka
pomoci obětem

116 006

nonstop | bezplatně
Telefonická
krizová pomoc

Nabízíme

- rozhovor s psychologem a právníkem
- srozumitelně podané právní informace o trestním řízení, právech obětí, náhradě škody, peněžité pomoci státu apod.
- praktické rady, morální a emocionální podporu
- krátkodobou individuální psychoterapii
- pomoc případového manažera

Poradna Jihlava

Žižkova 13, 586 01 Jihlava

tel.: 606 631 551, bkb.jihlava@bkb.cz

www.bkb.cz

BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ

Volna v novém školním roce

Od středy už jsou žáci a studenti v lavicích. Nový školní rok 2021/2022 právě začal a snad jej nezkomplikují epidemie a karantény.

Pro zajímavost přinášíme přehled, jaké prázdniny a svátky žáky a studenty během školního roku čekají:

■ První volno v podobě Dne české státnosti přijde v úterý 28. 9., na svátek sv. Václava, patrona naší země.

■ Podzimní prázdniny a Den vzniku samostatného československého státu přinesou tři volné dny, od středy 27. do neděle 31. 10.

■ Volno bude i ve středu 17. 11., kdy je státní svátek Dne boje za svobodu a demokracii.

■ Vánoční prázdniny potrvají od čtvrtky 23. 12. 2021 do neděle 2. 1.

2022. Vyučování začíná v pondělí 3. 1.

■ První pololetí končí v pondělí 31. 1., ale hned další den se jde do školy. Pololetní prázdniny budou až v pátek 4. 2.

■ Jarní prázdniny tradičně proběhnou dle krajů postupně. U nás na Vysočině budou v týdnu od 12. do 20. 2. 2022.

■ Velikonoční prázdniny budou od čtvrtky 14. do pondělí 18. 4. (pátek a pondělí jsou státní svátky)

Svátek práce (1. 5.) i Den vítězství (8. 5.) tentokrát vycházejí na neděli.

■ Pro vysvědčení si žáci a studenti půjdou ve čtvrtek 30. 6. 2022. Ale to je za hodně dlouho.

Všem žákům a studentům přejeme úspěšný školní rok.

-lko-

PIRNITZ FEST

festival malých pivovarů

sobota **11.9.2021**

od 13:00

KLÁŠTERNÍ ZAHRADA BRTNICE

Veteránka přivezla mistrovské zlato

Při letošním Mistrovství světa veteránů v orientačním běhu (WMOC), které se konalo od 6. do 13. srpna v maďarském městě Velence, zaválala naše národní vlajka.

To na počest vítězky kategorie W65 ve sprintu, žďárské veteránky Aleny Rosecké.

Nebyl to její první úspěch, doma má sbírku mistrovských trofejí ze závodů v orientačním běhu. Na krátké trati pak Alena Rosecká obsadila výborné 5. místo.

Při WMOC poměřilo svoji vytrvalost, rychlost i orientační dovednosti přes 1300 běžců ze 38 států celého světa.

Alena Rosecká byla členkou čtyřčlenné skupinky žďárských orientačních běžců, kteří do Maďarska vyrazili s podporou Kraje Vysočina hájit barvy své vlasti.

Jak sportovkyně později uvedla, WMOC se koná každý rok a účastnit se mohou běžci od věku 35let. Letos byl nejstarším účastníkem Adolf Kempf ze Švýcarska v kategorii M95.

Dle vysvětlení Aleny Rosecké finálovým soubojům o medaile předchází kvalifikační závody (pro sprint a lesní disciplíny).

Do finálové skupiny A, v níž se bojuje o medaile, pak může postoupit maximálně 80 závodníků nebo polovina startovního pole. Početnější kategorie jsou rozděleny i pro kvalifikace.

Kvůli covidu byly letos počty nižší, přesto nepočtenější kategorie byly v ženách W65 (což byla kategorie

ČERSTVÁ mistryně světa veteránů v orientačním běhu Alena Rosecká s národní vlajkou.

Foto: archiv A. R.

žďárské závodnice, kde měla konkurenci 64 závodnic) a v kat. W70, kde vyběhlo 64 závodnic. V mužích byla nejpočetnější kat. M70 (143 závodníků).

„Oba závody ve sprintu se konaly v Székesfehérváru – kvalifikace v severní části města, finále pak přímo v historickém centru města, kde jsme se kromě mapových nástrah museli vyrovnat

místy i s velkým množstvím turistů,“ ohlíží se závodnice.

Alena Rosecká zaběhla dobře kvalifikaci (7. místo). Ve finále pak zrychlila a zvítězila velkým rozdílem 35 sekund.

Na lesní disciplíny pozvali pořadatelé účastníky do prostorů severně od Velence.

„V terénu bylo hodně terénních tvarů,

velké množství remízků, méně souvislých lesních porostů, hodně otevřeného prostoru a minimum cest,“ přibližuje Alena Rosecká a dodává, že hodně vyčerpávající byly i vysoké teploty, které panovaly po celý závodní týden.

Na stránky závodů se lze podívat na <https://wmoc2021.hu/en/news/>.

-lko-

Svatá Ludmila je symbolem počátků naší státnosti. V září má výročí

Letošek je Rokem svaté Ludmily. Dne 15. září 2021 si připomeneme 1100. výročí smrti patronky Čech, ale i babiček, matek a křesťanských vychovatelů.

■ Lenka Kopčáková

Svatá Ludmila, česká kněžna a babička knížete Václava, je nejstarší českou sveticí. Bývá vyobrazována se šálem, který je atributem jejího zavraždění. Více o ní se dozvíme na stránkách spolku Svatá Ludmila, na Wikipedii a církevních webech, z nichž vybíráme.

Také Ludmilin vnuk, pozdější svatý Václav, zemřel mučednickou smrtí. Oba jsou symbolem počátků české státnosti. Lidé se k nim obraceli zejména v dobách národního obrození. Kněžna Ludmila proslula svou dobročinností, za což se jí dostalo označení „matka chudých“.

Rok svaté Ludmily byl slavnostně zahájen loni 1. října v Senátu Parlamentu ČR a celý rok 2021 se udává v duchu výročí patronky. Vrcholnou akcí bude od 17. do 19. září 2021 Národní Svatoludmilská pouť v Tetíně u Berouna.

Důkazem významu zakladatelky dynastie českých vládců je příjezd lebky sv. Ludmily na Tetín (17. 9. v 17.30) a Národní poutní mše svatá celebrowaná papežským legátem (18. 9. 11-13 hod.). Poutníky čeká i třídní kulturní a hudební program.

Kdo byla kněžna Ludmila

Svatá Ludmila byla manželkou prvního historicky doloženého Přemyslovce a je jedním z hlavních předků českých panovníků i českých králůven.

Ludmila se narodila kolem roku 860. Pocházela z pšovských knížat v Čechách. Sotva čtrnáctiletou ji provdali za knížete Bořivoje I. Oba po sňatku r. 874 společně přijali křest od svatého Metoděje a tím křesťanskou víru.

Kněžna Ludmila nebyla jen manželkou a ochránkyní rodinného krbu, která přivedla na svět šest dětí. Snažila se ovlivňovat i soudobou politickou situaci za vlády synů Svytihněva a Vratislava.

Po smrti knížete Vratislava I. kladla babička důraz na vzdělání svého nejstaršího vnuka Václava. Vedla jej ke křesťanským tradicím, pokoře a slušnosti.

SVATÁ LUDMILA, výřez z votivního obrazu Jana Očka z Vlašimi, z období před rokem 1371. Nachází se v Národní galerii Praha. Zdroj: Wikipedie

To se ale přičilo její snaze kněžně Drahomíře. Měla obavu z velkého vlivu tchyně na Václava, předurčeného ke knížecí vládě. Drahomíra byla žena výrazně emancipovaná a hrdá, synům naopak vštěpovala zásadu

tvrdosti a nesmiřitelnosti.

Vztah snachy a tchyně se zostřoval a jejich spory sílily. Nakonec se Ludmila přestěhovala do ústraní na vdovské sídlo v Tetíně u Berouna. Přesto Drahomíra hledala cestu, jak Ludmilin vliv omezit, a nakonec se ji dle legendy rozhodla odstranit. Na Tetín měla vyslat dva vrahy. Ti však dle instrukcí nesměli prolít Ludmilinu krev v obavě, aby nebyla prohlášena za mučednici.

Vrazi kněžnu usmrtili jejím vlastním šálem. To se stalo nejspíš v noci z 15. na 16. září 921. Kněžně Ludmile bylo v okamžik smrti 61 let.

Mezi lidmi šly zvěsti, že u Ludmilina hrobu se dějí zázraky. Drahomíra proto nechala nad místem vraždy postavit chrám sv. Michala. To proto, aby zázraky nebyly přičítány jí, ale světcovi Michalovi.

V roce 925 dal mladý vladař Václav přenést ostatky své babičky z Tetína do pražského kostela sv. Jiří na Pražském hradě. Postupně byla kněžna Ludmila stále více uctívána a její kult se rozšířil hlavně ve 12. století. Oficiálně za svatou byla potvrzena r. 1143 papežským legátem během jeho pobytu v Praze.

Strojař Petr Zahrádka byl prvním odborným kantorem ve světové soutěži

Je úplně prvním odborným pedagogem, který nedávno stanul ve finále české verze světové soutěže Global Teacher Prize (GTP). Středoškolský učitel strojírenství Petr Zahrádka ze Žďáru nad Sázavou.

■ Lenka Kopčáková

Soutěž GTP již pátým rokem vyhledává a oceňuje inspirativní pedagogy. Jak zdůrazňují pořadatelé z informačního centra pro vzdělávání Eduin, na učitelích totiž záleží.

Letošní vítězka ceny Global Teacher Prize CZ, Barbora Heřmanová z rychnovské ZŠ, postupuje do světového finále o titul Nejlepší učitel planety.

Petr Zahrádka s 36letou praxí na VOŠ a SPŠ Žďár n. S., hovorově zvané „průmka“, soutěžil v konkurenci dalších 133 kantorů a posléze 10 finalistů. Byť na stupních vítězů nestanul, jeho postup znamená průlom v historii. První inženýr strojírenství v soutěži zaujal porotce poctivostí a vytrvalostí své výuky.

Jak později žďárský učitel zavzpomínal pro JL, při červnové slavnosti v barokní Vrtbovské zahradě na Malé Straně jej vyhledal předseda senátního výboru pro vzdělávání a vědu Jiří Drahoš. Sám coby inženýr chemie vyslovil kolegovi ze strojírenství podporu a radost, že se ocenění dostalo i někomu z oblasti odborného vzdělávání. Žďárský učitel je již držitelem krajského ocenění Učitel Vysociny 2019.

Petr Zahrádka je rodák z Ostravska, kam se po válce dostali jeho rodiče na umístěnku. Oba pocházeli z Vysociny, kam se nakonec vrátili. Takže on ve Žďáře bydlí už 60 let.

Nenápadný muž, obvykle s brašnou zkříženou přes rameno a úcsem tzv. „na máničku“. Nevypadá jako typický učitel, ale je jisté, že strojařinou žije. Jeho koníčkem jsou i jazyky, stále piluje angličtinu a ruštinu. I když ta, jak s úsměvem říká, se nezapomíná, je hluboce zaryta.

Šestá generace strojařů

Petr Zahrádka tvrdí, že průmyslovka je jeho osudovou školou. V letech 1972-76 tu studoval, dalších devět let strávil na vysoké škole, na vojně a v továrně Žďas. Coby kantor nastoupil na průmku na podzim roku 1985.

„Na stejné škole pracuje i moje manželka. Právě přes ni máme v rodině již šestou generaci strojařů. Ti první byli kováři, podkováři či lopatáři. Manželčiny předci vlastnili kovárnu v Blatnu u Hlinska. Našli jsme dokonce vysvědčení jednoho z nich, je z roku 1867,“ říká pro zajímavost. Zatím poslední strojař v linii je syn Martin.

Začátkem srpna se Petr Zahrádka s dalšími finalisty Global Teacher Prize CZ účastnil společné Letní školy. Na otázku, zda si pro sebe odnesl nějakou inspiraci z distanční výuky, středoškolský kantor říká, že viděl různorodost problémů, ale ty se týka-

PETR ZAHRÁDKA ze Žďáru byl prvním českým odborným učitelem v soutěži Global Teacher Prize.

Foto: Lenka Kopčáková

ly hlavně prvního stupně ZŠ.

„Tito učitelé mají největší problémy s upoutáním zájmu žáků. Jim prochází rukama všechny děti bez výjimky, kdežto ke mně přijde výběr, který má zájem se vzdělávat,“ vysvětluje rozdíl.

Teamsy v distanční výuce

Sám s distanční výukou žádný problém nemá, dokonce prý opakování k maturitě takto probíhalo intenzivněji než v přímé výuce.

Dobrý nápad kantorovi vnukl jeho syn. „Pracuje v anglické firmě rozestě po celém světě a kolegové mezi sebou komunikují přes Teamsy,“ vysvětluje kantor.

Takže když učitele při lockdownu překvapila délka výluky ve výuce, Petr Zahrádka vsadil na týmovou konferenci. Osvědčilo se mu vytvořit menší skupinky přímo na dané předměty a aktivity.

Tím, že má všechny přípravy již dávno v digitální formě, může je studentům poskytovat online, i s odkazy na zajímavé detaily a postřehy. Studenti vědí, že když něčemu nerozumí, hned mohou učitele kontaktovat. On pak na základě podnětů své přípravy vylepšuje. „Dělám to tak spoustu let. To je metoda Kaizen, čili praktikování neustálého zlepšování,“ vysvětluje Petr Zahrádka.

Na škole učil snad všechny provázané předměty jako technické kreslení, mechaniku, strojírenskou technologii, metrologii... „Ve strojařině mám spoustu kamarádů a vím, co by tak měl průmyslovák vědět z obsáhlého technického oboru. A tím se řídím,“ dodává.

Zrozen v době analogové

Petr Zahrádka o sobě říká, že se narodil do doby analogové a vše nové

v digitálním světě je pro něho radostí a výzvou.

Vzpomíná, že když mu bylo 13 let, sestra se provdala za ajtáka (tehdy zcela neznámá profese). Pozdější student průmky pak chodil do podniku na exkurse k obrovským sálovým počítačům. „Tehdy mi švagr tvrdil, že se jednou podíváme v domácím počítači, co hrají ve žďárském kině. Nevěřil jsem mu ani na vteřinu,“ usmívá se při vzpomínce dnešní fanda digitalizace.

S rychlým vývojem technologií Petra Zahrádku počítačová technika uchvátla. „No a se mnou v roce 1985 přišel na průmyslovku i první počítač,“ dodává. Tehdy to byl IQ 151, stroj, jehož obrazovka připomínala malou dobovou televizi zn. Merkur.

Dnes učitel v hodinách ergonomie občas studentům připomene, jak vypadala první myš či první mobil. „To, aby si uvědomili obrovský skok techniky za pár desítek let,“ říká.

V roce 2019 Petr Zahrádka získal za své metody práce krajské ocenění Učitel Vysociny. „Pro praktická laboratorní cvičení jsem si vytvořil v excelu přehledný systém učiva, kde jasně vidím, kolik hodin mi zbývá, abych se někde nezdržel příliš dlouho a někde příliš krátce,“ vysvětluje. Evidenci si už vede roky a vždy si zaznamená, co v hodinách dělal.

„Některé kantoři ze svého know-how nic nedají, ale já naopak poskytuji studentům vše. Vedle otázek i odpovědi. Je to pro nás fajnová pomůcka,“ míní. Mimo běžný výklad a obrázků v data-projektoru dává i odkazy na videa ze strojírenských provozů.

Míní, že pevné základy strojařiny žákům zůstanou a měnit se budou jen aplikace a propojení.

„Stroje pracují za nás a budou pracovat stále víc. Budou mít duši, protože elektronika jim ji vdechne. To je průmy-

sl čtvrté generace,“ konstatuje praktik.

Společné pracovní radosti

Učitel Petr Zahrádka rád chodívá na setkání bývalých absolventů. Prý se občas zvrtnou v pracovní schůzky. „Těm lidem je kolem čtyřiceti, mají už své zkušenosti a pracovní úspěchy. Když je tak poslouchám, těší mě, jakou radost mají ze své práce,“ uvádí učitel.

Námět k přihlášce do soutěže GTP obdržel od krajského radního Jana Břížďaly. „Byla to pro mne výzva. Nominace mi dala škola, krajský školní inspektor, kolegové i dvacítká studentů a absolventů. Zejména od nich se to moc pěkně četlo,“ neskrývá radost.

Při vlastním šetření poroty již školu uzavřel covid, a tak vyslaný tým natáčel učitele při distanční výuce.

„Filmovali si i detaily mých pracovních pomůcek, s nimiž jsem při výkladu před monitorem pracoval. Video mé výuky pak rozebírali porotci a pak mne čekal ještě hodinový rozhovor. V Teamsu jsem viděl, že se zúčastnilo 15 porotců, ale někteří se neptali, jen poslouchali,“ popisuje průběh klání.

Zrcadlo – symbol distanční výuky

Ocitnout se ve finále české verze soutěže byla pro žďárského kantora radost. Všichni finalisté dostali od pořadatelů speciální dar – zarámované zrcadlo s vyrytým nápisem „Jsi skvělý“. Představuje symbol distanční výuky, protože učitel často viděl na monitoru jen sám sebe, chyběly mu reakce žáků.

Jak při závěrečné slavnosti k pobavení finalistů demonstroval výkonný ředitel Eduinu Jan Dolínek, při správném naklonění zrcadla spatří kantor za sebou spoustu skvělých kolegů. „A když se postavíte úplně dobře, uvidíte, že za vámi stojí i ministr školství, což také není k zahoezení,“ předvedl štelováním svého zrcadla. I ministr Robert Plaga se usmíval. Kantorům předával ceny.

Petr Zahrádka je od letošního 8. června penzistou. „Už jsem mýnil skončit, ale mám ve škole tu laboratoř. Chci ji někomu předat. Takže od 1. září zpět do školy. Ale už jen na tři dny v týdnu,“ dodává. Více času mu nyní zbude na koníčka.

Na motorce Vysocinou

Petr Zahrádka je totiž motorkář. Na cestovní motorce s manželkou přes dvacet let vyráží po Vysocině. „Já se snad nikdy nepustil dál než sto km, jezdim tady po okolí a kochám se. Železné hory, hrad Oheb a výhled na Sečskou přehradu. To jsou místa, která si dopřejeme několikrát za rok,“ vyznává se. Opatruje ještě motorku Chopper, ale to je prý spíš taková estetická záležitost. Pěšky nebo na kole se Zahrádkovi rádi vrací i na své oblíbené návrší mezi Krátkou a Samotínem. „Odtud jsou vidět Drátník, Malinská skála i ty roztroušené chaloupky. Taková idylka Vysociny,“ přidává na závěr svůj tip.

Aby Žďár zůstal zeleným městem

Stromy ve městě. Téma citlivě vnímané generacemi Žďaráků. To ostatně ukázal případ Libušinské lípy z letošního předjaří, která musela k zemi.

Tehdy starosta města Martin Mrkos (Žďár-ŽM) slíbil přiblížení koncepce města v péči, údržbě a výsadbě stromů a dřevin.

Z obsáhlého materiálu, zpracovaného odborníky města ze všech úhlů, vybíráme zásadní informace. Celý článek najdeme na webu města.

Odras hodnot společnosti

Lidé si od nepaměti stromů vážili a zkrášlovali si jimi okolí svého obydlí. Při narození dítěte otec vždy zasadil strom.

O tom, že stromy na nás lidi působí blahodárně, a nejen z pohledu estetického, není pochyb. Stromy vyzařují určitou energii a mohou mít vliv na zdraví člověka.

Vytvořením kvalitního veřejného prostoru se dřevinami prokáže společnost um propojit harmonicky přírodu a město. Kvalitní veřejný prostor se dřevinami je pro společnost povznášející.

Veřejný městský prostor je dílem architekta a dřeviny jsou v architektonické kompozici prvky. Nelze vytvořit kvalitní veřejný prostor se dřevinami bez dokonalé znalosti jejich vlastností, funkcí a požadavků, bez respektu k přírodě.

Na základě respektu k přírodě musí být nastaven systém zeleně, který bude odrazovým můstkem pro tvorbu kvalitních veřejných prostranství se dřevinami.

Žďár-zelené město

Žďár se může svým množstvím veřejné zeleně a dřevin právem nazývat „zeleným městem“.

To přináší potřebné investice do včasné a odborné péče o stromy, která je zcela zásadní především v prvních letech po výsadbě, kdy je péče neefektivnější a nejméně nákladná.

Pravidelná péče o dřeviny je nutná v průběhu celého života dřeviny. V prostředí města klade na dřeviny jiné nároky, než když rostou ve volné přírodě.

Stromy a keře pod kontrolou

Městské dřeviny jsou průběžně mapovány a hodnoceny, aby odborníci měli přehled o jejich aktuálním stavu. Plán péče definuje potřebné pravidelné zásahy na dřevinách.

Dalším dílkem skládačky jsou

STROMY potřebují odbornou péči a tvarování koruny hned od mládí. Nová výsadba v parku na Farských humnech.

Foto: Lenka Kopčáková

akutní zásahy spojené s aktuálním stavem stromů způsobených dřívější zanedbanou péčí nebo následkem vichřic, bouřek ap.

Zdravé a bezpečné stromy mají předpoklad k tomu, že krom lidí budou mít z dřevin užitek i živočichové, budou plnit důležité ekologické funkce.

Ve Žďáře aktuálně probíhá již druhý dotační projekt „Revitalizace stromořadí“. Součástí je jednak odstranění nebezpečných či nevhodných dřevin, ošetření některých vzrostlých stromů a nakonec výsadba nových stromů.

Péče o stromy je neustálou prací

Mimo dotační projekt je průběžně prováděna údržba keřů, likvidace přebujelých obrostů, čištění neudržovaných lokalit zarostlých náletovými dřevinami, kácení nebezpečných či nevhodných dřevin, frézování pařezů po pokácených stromech, výsadba nových dřevin, náhradní výsadba dřevin, za dřeviny pokácené atd.

Probíhá ošetřování vzrostlých dřevin, kdy je cíleno zejména na problematické stromy rostoucí na frekventovaných místech, dětských hřištích, vnitroblocích sídlišť či centru.

Údržbu stromů různými typy řezů či instalací bezpečnostních vazeb provádějí profesionální stromolezci s využitím speciálních lanových technik. Na kvalifikaci těchto firem město klade vysoké nároky. Odborné ošetřování vzrostlých stromů probíhá pravidelně.

Odborníci města kladou velký důraz na výsadbový materiál plánovaných výsadeb, ať už v rámci dotačních projektů, tak mimo ně, na následnou péči o tyto výsadby.

Primárním cílem výchovných řezů je založení zdravé pravidelné koruny stromu, bez sklonu k defektům v dalších fázích růstu.

Letos ještě proběhne ošetření stromů vysazených sice v nedávné minulosti, ale u nichž byl výchovný řez zanedbán.

Primární snahou městské správy zeleně je aktualizace pasportu zeleně, což je přesná evidence dřevin a jejich stavu. Na něj přímo navazuje plán péče. Cílem je prosperující městská zeď, bezpečná pro své okolí.

Stromy v konfliktu s inženýrskými sítěmi

Městská zeď již v procesu plánování, vizí a projektů patří do rukou odborníků. Městské prostředí je velmi specifickým prostorem, kdy je nutné brát v úvahu mnoho faktorů majících na městskou zeď zásadní vliv, což platí i opačně.

Mezi hlavní faktory patří inženýrské sítě, kterými je městské prostředí doslova „prošpikováno“. Ačkoliv nejsou okem viditelné, nacházejí se doslova všude pod zemským povrchem. Každá z inženýrských sítí má vymezené tzv. ochranné pásmo, ve kterém jsou některé činnosti buď úplně zakázány, nebo výrazně omezeny. Mezi tyto činnosti patří také výsadba dřevin.

Ne všude, kde strom stál, je možné ho znovu vysadit.

V minulosti i dnes dochází k nezodpovědným výsadbám dřevin, které realizují sami občané města, bez předchozího souhlasu správy zeleně. Stejně jako jakékoliv poškozování, neodborné zásahy apod., patří i tyto svévolné výsadby k nedo-

Běží již druhý dotační projekt „Revitalizace stromořadí“

volným zásahům do veřejné zeleně a jsou v rozporu s platnými městskými vyhláškami. Bohužel pak mnohdy dochází k odstraňování těchto výsadeb, což není nikomu příjemné.

Z důvodu rekonstrukcí sítí je však často potřeba kácet i vzrostlé stromy, které kdysi „někdo“ vysadil přímo na vedení sítě nebo v jejím ochranném pásmu.

Snahou správy zeleně je odborná diskuse se správci sítí, která by měla vést ke kompromisnímu řešení.

A zase ty sítě

Velký počet dřevin může být paradoxně pro naše město na škodu. Pokud je nutné kácet, musí město, stejně jako jakýkoliv jiný vlastník stromu, o povolení kácení požádat orgán ochrany přírody. Pokud ten shledá kácení jako důvodné, vydá rozhodnutí o povolení kácení dřeviny. Takřka vždy je stanovena náhradní výsadba.

Vzhledem k množství sítí a jejich ochranným pásmům začíná být dost problematické umístění náhradních výsadeb. Pokud je nutné pokácet strom rostoucí v ochranném pásmu sítě, není možné na stejné místo či do jeho blízkosti, z důvodu vedení sítě, umístit náhradní výsadbu. Musí být tedy vybráno jiné vhodné místo, kterých rychle ubývá.

Máme město plné stromů a chceme, aby jich bylo ještě více, ale aby byly bezpečné a zdravé. Některé stromy bude nutné odstranit, ale bude vysazeno více stromů nových, vhodných do prostředí města.

Někdy je těžké se rozloučit se stromem, který vidíte celý život z okna, cestou do práce nebo na procházku. Ale nové stromy, které budou vhodné a zodpovědně vybrané a bude jim od počátku věnována náležitá odborná péče, budou dělat radost dalším generacím a zlepšit život v našem městě.

Investice do nově vysazovaného stromu v řádu jednotek tisíc korun, stejně jako investice do odborné péče o něj, je investice na několik desítek let či stovek let.

Ve srovnání třeba s městským mobiliářem, chodníkem či dětským hřištěm je to investice skutečně dlouhodobá. (Redakčně kráceno)

Stomatologové o víkendech

4. 9. MUDr. Dagmar Chytrá, Tyršova 855, N. Město n/M (739 093 334)

5. 9. MUDr. V. Jelínková, Tyršova 223, V. Bíteš (607 785 326)

11. 9. MUDr. Petr Filla, Střední 5, Vel. Meziříčí (566 524 275)

12. 9. lékař stom. Mykola Klepach, Závíškova 153, Vel. Meziříčí (775 234 573)

18. a 19. 9. MUDr. Petr Foltan, Herálec 81 (774 900 858)

25. 9. MUDr. Jan Kopecký, Poliklinika ŽĐAS, Strojírenská 6 (566 643 012)

26. 9. MUDr. Marcela Koutská, Sněžné 134 (566 664 342)

28. 9. MDDr. Radek Moravec, Studentská 1694/7 ZR 1 (771 172 334)

Ordinační doba: 9.00-12.00, aktuální LPS sledujte na www.nnm.cz.

Uklid'me svět 18. září

Celosvětový úklidový den 18. září se blíží. České verzi kampaně s názvem „Uklidme svět“ je letos 28 let a pevně se uchytila v povědomí českých ochránců přírody i dalších dobrovolníků z řad veřejnosti. Navíc s nemalým podílem žáků základních, ale i mateřských škol. Dobrovolníkům, kteří se stali zaregistrovat do 1. září, poskytne Český svaz ochránců přírody pytle a rukavice. Do akce „Uklidme svět“ se v ČR může zapojit kdokoli. To buď zorganizováním vlastní akce, anebo účastí na akci vyhlášené v okolí. „Pokud si chtějí lidé organizovat akci sami, je zapotřebí, aby se přihlásili prostřednictvím webového formuláře na www.uklidmesvet.cz“, radí Veronika Andrlová, koordinátorka kampaně z Českého svazu ochránců přírody. Andrlová.

-lko-

Služby

Angličtina a němčina

■ Skupinové a individuální kurzy anglického a německého jazyka všech pokročilostí. Příprava na maturitu a zkoušku FCE. Skupinové kurzy zahajujeme vždy v únoru a září v rozsahu 18 výukových bloků a před zahájením máte možnost účastnit se zdarma 2 následových hodin. Individuální výuku nabízíme v průběhu roku dle dohody včetně Business and Technical English.

Systémy jakosti s.r.o., Horní 30, Žďár n.S. (HOTEL FIT, 4.p.), tel: 727 882 103, 566 620 261, www.systemy-jakosti.cz

Geodetické práce

■ Ing. Petr Novák, kancelář č. 506, Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou, tel.: 732 207 358, e-mail: gp.novak@seznam.cz
Geodetické práce pro katastr nemovitostí a pro výstavbu. Zaměřování pozemků a staveb, vytyčování hranic, podklady pro projekty, zaměř. skut. provedení staveb.

Kamenictví

■ Kamenictví Cafourek, Jamská 1670/30, 591 01 Žďár nad Sáz., Tel: 603 293 136 www.kamenictvicafourek.cz, Pomníky – urnové, 1 a 2 hroby, přírodní materiály. Nápis a opravy písma. Doplnky: žula, nerez, bronz. Renovace pomníků.

Klimatizace

■ KLIMATIZACE-TEPELNÁ ČERPADLA-VZDUCHOTECHNIKA
Prodej, montáž, servis, pravidelné kontroly. www.svetklimatizaci.cz
Tel.: 728 385 371
Jihlavská 1148/16, Žďár nad Sázavou

Malíři

■ MALBEST, Nádražní 37/2, Žďár nad Sázavou, tel: 603 225 457-8. Veškeré malířské a natěračské práce včetně úklidu. Natěry fasád včetně lešení. Protipožární natěry včetně atestu, drobné zednické práce.
www.malbest.estranky.cz

■ Chromý Pavel, Na Úvoze 16, Žďár nad Sázavou, tel: 604 327 730. Malby, natěry. Malby včetně úklidu. Natěry oken, střeš, dveří, fasád. Drobné zednické a obkladačské práce.
e-mail: pavelpajos@seznam.cz

Krejčovství

■ Krejčovství Dita Horká, Jamská 30, Žďár nad Sázavou. Návrhy a šití na míru, střihová služba, úpravy a opravy oděvů.
Tel: 608 645 449

Prodej pevných paliv

■ UHLOPARK WOLF - rozvoz kvalitního bílinského uhlí OR2, OR1, KO a německých briket za nejnižší ceny v okolí Žďáru n. S. Skládání až do vzdálenosti 7 m a výšky 2 m. Přistavení kontejneru, prodej písků a kameniva, autodoprava.

Tel. 733 536 004,
e-mail: rudolfkrestan@seznam.cz,
www.krestan-uhli-sterky-pisky.cz

Zahradnictví

■ Zahradnictví u Chlubnů, nabízí: jahody, český česnek, macešky a jiné dvouletky, okrasné stromy a keře, byliny, trvalky, cibuloviny, borůvky, růže a chryzantémy, substráty a hnojiva, projekty a realizace zahrad.

Otevřeno 7,30-17,30, tel. 607 285 194, 724 960 317, www.uchlubnu.cz

Žaluzie

■ Bednář Svatopluk, prodej-montáž-servis stínící techniky, včetně venkov. rolet, text. rolet, sítí proti hmyzu a markýz.
Tel.608 111 995 www.zaluzie-bednar.cz

Elektrikáři

■ Pazderka František - Veškeré elektroinstalační práce, včetně oprav. Více než 20 let zkušeností.
Tel.: 731 460 987,
e-mail: pazderkaf@seznam.cz

OZNAMOVATEL

KOUPÍM

■ Výkup STARÝCH peřin.
Tel.: 721 469 234

■ Koupím škrdllovické sklo - vázy, mísy, tácy, a jiné zajímavé druhy i celé komplety. Rychlé a slušné jednání, platba v hotovosti. Tel: 704787323

PRODÁM

■ Prodám rekonstruovaný velmi pěkný byt 3+1 s lodžii v klidné parkové lokalitě Žďáru n/S. Dům je cihlový po celkové rekonstrukci. V případě zájmu volejte 725 747 234 mezi 18-20 h.

Astrookénko na září 2021

Období Panny

V srpnu nám slunce vstoupilo do znamení Panny přesně 22. srpna. Toto období značí nejen konec léta, a tedy ještě poměrně horké počasí, ale především sklizeň úrody, žně a pomalou přípravu na zimu.

V období Panny máme totiž zvýšenou potřebu čistit svůj dům, zbavovat se nepotřebných věcí a také se více věnovat svému zdraví. Ne nadarmo je totiž znamení Panny spojováno především s léčením, zdravým způsobem života a čistotou. O osobách narozených v tomto znamení to však platit nemusí, jelikož mezi nimi jistě najdeme i spoustu nepořádníků nebo lenochů! A jací jsou vlastně lidé narození ve znamení Panny?

Především velmi inteligentní a komunikativní, pokud k tomu mají prostor. Panně totiž vládne planeta Merkur značící právě rozum a dar řeči. I když se vám tedy bude zdát člověk narozený v tomto znamení poněkud pla-

chý nebo nenápadný (Panny tak často působí), opak je pravdou.

Mají-li možnost, dokážou hovořit hodiny a hodiny, navíc velmi rády studují a vše se snaží ihned uvádět do praxe. Zde je vidět rozdíl mezi Pannou a Blíženci, kterým také vládne planeta Merkur. Blíženci mají ohromný přehled v mnoha oblastech, ale málokdy jdou v některé skutečně do hloubky. Panny naopak tyto hlubiny objevují rády a jsou poměrně vytrvalé, pracovitě a zodpovědné.

Jelikož mají velmi citlivé zažívání a střeva, měly by se více zajímat o zdravý životní styl a celkově o zdraví. Pannám obvykle nevádí vytrvalá a pečlivá práce, navíc často bazírují na detailech, takže mohou působit jako přísné až puntičkářské, ale v sobě mají tendenci mnoho odpouštět. V práci je však vždy výhodné, máte-li u sebe nějakou Pannu, jelikož bývá obětavá, spolehlivá, čestná a ještě ke všemu chytrá!

Vytvořila Mgr. Lucie Poláková
www.luciepolakova.cz

17. – 19. 9.
VÍKEND PLNÝ SLEV A DÁRKŮ

CITYPARK
JIHLAVA

Slavnosti jeřabin ve znamení kovu

Žďár se oděl do pestrých barev tradičního festivalu babího léta. Letošní 27. ročník Slavností jeřabin začal 21. 8. a potrvá do 19. 9. a podtitul zní Ferrea Millennia - Kovová tisíciletí.

Jako nit se festivalem táhne železářská a metalurgická tradice v historii i současnosti Žďáru a regionu.

Vedle historie a umění nechybí ani výlety, krásná hudba, historické dětské hry či dobré jídlo. Je zkrátka z čeho vybírat.

Jeřabinové pořady v září:

4. 9. sraz na nám. Republiky, odjezd v 8 h.

PO STOPÁCH „VYSOČINSKÝCH VÍTKOVIC“ - Výlet s historikem Miloslavem Lopaurem (pro přihlášené).

Žďárské vrchy kdysi bývaly „Vítovicemi“ českých zemí. Není divu, že tu a tam se nějaké stopy zachovaly.

Vydáme se po vybraných místech. Exkurze začne v Brdčkově mlýně, kde už z dálky uslyšíme rachot „kobyly“ dopadající na žhavé železo. Činit se tu bude hamerník Tomáš Popela.

Že hamerníci nebyli jen tak někdo, prozradí dosud stojící tvrže v Sázavě a v Pořežíně. Připomeneme si slavné hutě v Polníčce a ve Starém Ransku, kde stály vůbec největší železářny ve Žďárských vrších. Nakonec zamíříme na Kadov s patrnými stopami po dolování a mlýništi.

8. 9. 19.30, nádvoří Rezidence Veliš **PIRATE SWING BAND** - Celovečerní koncert swingového tělesa v místě s příjemnou atmosférou. Akce ve spolupráci s majiteli historického domu. Uslyšíme swingové zaranžované hity hvězd světové populární hudby (M. Jackson, Queen, Bon Jovi, Billy Joel, Coldplay, Beatles, Rolling Stones, George Michael ad.). Vstupenky v TIC na Staré radnici.

10. 9. (16 h.) **19. 9.** (15 h.) sraz Regionálního muzea

PŘÍBĚH KOVU VE ŽĎÁRSKÝCH ULICÍCH - Procházka městem s vypravěčem a historikem Miloslavem Lopaurem. Poznáte příběhy různých kovů spjatých s naším městem, včetně zvonoviny či bronzu.

12. 9. (10-17) Farská humna **ALOTRIA NA HUMNECH** - Řádění a skotačení je povoleno. Akce pro rodiny s dětmi a možná i pamět-

níky, co s nostalgií zavzpomínají na hry z dětství.

Proč totiž dětem, které mají jako hlavní hračku tablet či mobil, neukázat, jak si hráli jejich rodiče a rodiče jejich rodičů...

A tak se bude po humnech prohánět obruč, roztáčet káča bičem, odpalovat špaček nebo hrát kuličky. Zájemci si také mohou vyřezat lodičku, zastřílet z praku či flusačky, skákat gumu nebo panáka, přebírat bavlnu na prstech, skládat čepice, povozit se na Sázavě na voru... Na děti čekají i staré kolektivní hry jako Všechno lítá, co peří má, Kuba řekl, Chodí Pešek okolo.

U stánku Medinu si děti „pohrají“ s chirurgickými nástroji, fixátory, poskládají si kostěné puzzle a dozví se spoustu věcí o lidském těle.

16. 9. (18 h.) Kino Vysočina **NEJSTARŠÍ DĚJINY KOVU A PŘÍBĚH HUTÍ NA VYSOČINĚ**

- Společná přednáška experimentálního archeologa Lukase Kerblera (Rakousko) a historika Miloslava Lopaure (a) o středoevropské době bronzové a železné a o proslulé výrobě železa ve Žďárských vrších.

18. 9. (11-22) Farská humna **FUTROVÁNÍ NA FARSKÝCH** - Největší akce spojená se street food festivalem. Dobroty z celého světa ve víc než 30 stáncích.

Zábava nemůže být jiná než kovová. Vyzkoušíme si detektory kovů, rýžování zlata či liti bronzu. Uvidíme i chemické pokusy s kovy a ukázky života Keltů.

Zajímavostí bude unikátní kovová zoo. Uvidíme, jak ze zdánlivě nepotřebného odpadu mohou vzniknout zajímavé, krásné a užitečné věci. Během odpoledne bude **udělena Cena města za rok 2020 žďárským hasičům**.

Pódium obsadí kapela Shannon s

irskou muzikou a workshopy irského tance, večer nás divoce roztančí kapela Circus Problem.

Do 19. 9. Stará radnice a kaple sv. Barbory

VYSOČINSKÁ ZASTAVENÍ - Výstava Spolku výtvarných umělců Vysočiny. K vidění malba, grafika, fotografie i sochy. Vernisáž zakončí koncert „Na půl cesty“.

Otevřeno úterý - neděle 9.00 - 12.00 a 13.00 - 17.00

Do 19. 9. út-pá (9-12 a 14-17), so a ne (14-17) atrium Staré radnice

FERREA MILENIA - Expozice o historii zpracování kovů na Vysočině od středověku po novověk. Výstava v režii Regionálního muzea. Repliky prehistorických předmětů a doklady o způsobu jejich výroby zapůjčil rakouský experimentální archeolog Lukas Kerbler. Výstavu provázejí ilustrace Anny Coufalové ze Žďárska.

24. 9. (16 h.) sraz Regionálního muzea

KRÁSA KOVU VE ŽĎÁRSKÝCH ULICÍCH - Historik Stanislav Mikule nás upozorní na více či méně skryté kovové artefakty v našem městě.

Kov měl vedle praktičnosti i umělecké zpracování.

Do 14. 11. Regionální muzeum

70 LET ŽĎASU A LIDÉ - Vznik ŽĎASu na začátku 50. let měl zásadní význam pro život Žďáru a širokého okolí. Historii připomíná přes 350 fotografií.

Výstava má podtitul „Příběh továrny a jejích zaměstnanců a odraz v životě města“. Jde nepochybně o dosud nejrozsáhlejší výstavu fotografií v městském muzeu.

K vidění budou méně známé pohledy na výstavbu podniku a města v 50. a 60. letech 20. století. Velká pozornost patří lidem, kteří tu pracovali, nebo ještě pracují. Neuvidíte je jenom na pracovišti, ale i v jiných situacích, např. na dovolené, při sportovním utkání nebo zábavě. Připomenuty budou i děti zaměstnanců – např. ve školce nebo v pionýrském táboře v Zubří.

Součástí expozice je i video s výběrem dokumentů o podniku, včetně reportáže z nejslavnější montáže Žďasu v Indii ve Višákhapatnamu.

A tak možná na snímcích poznáme své rodiče, prarodiče nebo dokonce sebe.

-lko-

Pomáda na plátně i v reálu

Druhý večer letošního letního kina za Domem kultury měl netradiční start. Romantickému muzikálu Pomáda z roku 1978 s J. Travoltou a O. Newtonovou v hl. rolích předcházela stejnojmenný tanec v podání skupiny Jarmily Džamily Kašparové. Stylově oděná parta žen a dívek připomenula kultovní taneční kroky, diváci podívanou odměnili aplausem.

-lko-

POMÁDA s nostalgií 70. let v podání žďárské taneční skupiny.

Foto: Martina Lišková

Kam v září za zábavou, sportem i vzděláním

AKCE ZDARMA Z PROJEKTU AKTIVNĚ PRO ŽĎÁR:

■ 7. 9. 17 h. Knihovna M. J. Sychry **Jak správně sedět** - aktivní beseda s fyzioterapeutkou Martou Šilerovou. Sedavé zaměstnání nemusí nutně znamenat „bolavá záda“. Přijďte se naučit, jak správně sedět nebo jak se v kanceláři během chvilky protáhnout.

■ 8. 9. 18 h. park Farská humna **Nordic walking** - kurz vhodný pro začátečníky i pokročilé. S sebou vhodné oblečení, pohodlnou obuv, (ne sandály), ledvinku nebo malý batůžek s pitím. Možnost zapůjčení holí (rezervace: hrdinova.lenka@volny.cz a při-

pište svoji výšku).

■ 13. 9. (17-20) Knihovna M. J. Sychry

Kurz první pomoci - pojďme si osvěžit nebo se i naučit vědomosti o tom, jak si poradit s bezvědomím, se srdeční zástavou nebo co dělat při masivním krvácení a jiných život ohrožujících stavech.

17.-19. 9., zámek **SWING POD ZELENOU HOROU** - hudební víkend v režii projektu Pojďme dělat město.

18. 9. (8-11.30) nám. Republiky **ŽĎÁRSKÝ FARMÁŘSKÝ TRH** -

nabídka regionálních potravin a řemeslných výrobků.

18. 9. (14-22), pod budovou Hasičské pojišťovny

NÁRODNÍ FRONTA FEST - 8. ročník festivalu kapel ze Žďárska

20. 9. 16 h., Husova kaple, Kopečná 13

POBYT V ČÍNĚ V DOBĚ COVIDOVÉ - beseda. O zážitky ze služebního podzimního pobytu v r. 2020 ve východní Asii se podělí slovem i obrazem Michal Vostřel.

SRDÍČKO KULTURNÍ, RC Srdíč-

ko, poliklinika

Po 20. 9. (15.30) **Tři prasátka** - hudební představení v režii Divadla

Úsměv Ludmily Frišenské

Út 21. 9. (16) **Domácí výroba piva**

- beseda.

Čt 23. 9. (15) **Pojďte s námi do zoo** - zábavné pásmo pro děti.

Zrušené akce: Současná hygienicko-protiepidemická opatření a technické komplikace s realizací byly důvodem ke zrušení dvou námi avizovaných akcí: **27. 8.** park Farská humna **ROZHODNI SE SÁM** (zrušeno) a **3. 9.** Regionální muzeum **MUZEJNÍ NOC** (zrušeno).

-lko-

Kultura Žďár n. S.

Program na měsíc září 2021:

(pozn.: festivalové akce pořádané p.o. Kultura jsou řazené v programu Slavností jeřabin)

■ DIVADLA

Divadelní předplatné ZELENÉ

Po 6. 9. 19 hod. Dům kultury / Švandovo divadlo

SMRT MU SLUŠÍ – Bob je divák milovaný seriálový herec a kritiky nenáviděný divadelní herec. Od získání ceny Thálie za nejlepší herecký výkon jej dělí jedině – hlas obávaného kritika. Bobův agent je připraven herci pomoci a kritikův hlas získat. Přesvědčovací metody jsou přímo smrtící... Režie: Daniel Hrbek, hrají: Robert Jaškové, Michal Dlouhý, Kamil Halbich, Natálie Řehořová, David Punčochář, Miroslav Hruška. Trvá 140 minut (včetně přestávky).

Divadelní předplatné ŽLUTÉ

St 15. 9. 19 hod. Městské divadlo / Městské divadlo Kladno

JAK UMŘÍT NA ROKENROL – Křížová cesta krále českého rokenrolu v doprovodu tří andělů, Mikuláše a šestičlenné kapely. Autorská hudební inscenace na motivy životního příběhu legendárního zpěváka, hudebníka a showmana Mikiho Volka (1943–1996). Režie: Miroslav Hanuš, hrají: Jan Krafka, Jiří Wohanka j. h., Barbora Janatková, Anežka Rusevová, Barbora Hron Vovsíková. Trvá 140 minut (včetně přestávky).

Divadelní předplatné KOMORNÍ

St 29. 9. 19 hod. Městské divadlo / Agentura Harlekýn

DRAHÁ LEGRACE – Zoufalý Francois Pignon je dlouho nezaměstnaný a nemá ani vinnu. Aby všem ukázal, že ještě existuje, pošle na sebe daňovou kontrolu. Výsledek se dostaví, strhne se kolem něho série neuvěřitelných situací. Veberova brilantní komedie je volným pokračováním jeho slavného Bbce k večeri.

Režie: Petr Kracík, hrají: Josef Carda/Pavel Kikinčuk, Vlasta Žehrová/Kamila Špráchalová, Martin Zahálka, Jan Čenský/Jan Šťastný, Eva Čížková, Barbora Šťastná Petrová, Ladislav Županič/Miloslav Mejzlík. Trvá 120 minut (včetně přestávky).

Čt 30. 9. 19 hod. Městské divadlo

Divadlo na Fidlovačce

MŮJ BÁJEČNÝ ROZVOZ – Laskavá komedie, kterou irská autorka věnovala všem, kteří nikoli vlastní vinou zůstali sami. Režie Jana Kališová, hraje Eliška Balzerová. Trvá 135 minut.

■ BESEDA

Po 13. 9. 19 hod. Městské divadlo

JIRÍ LEDVINKA – Zprostředkování přímého kontaktu s vlastním nitrem, skrze harmonizaci duše i těla člověka.

■ TRHY

Ne 5. 9. (9–16) Dům kultury

FLER – Ručně a výtvarně zpracované výrobky tvůrců z regionu.

■ VÝSTAVY

21. 9. – 24. 10. Galerie Stará radnice **KLUB FILATELISTŮ – GRAFIKA**. Otevřeno út-pá (10–12 a 14–17), so, ne a sv. (14–17).

Předprodej vstupenek: Pokladna DK (po, út, st: 13–17); Informační centrum nám. Republiky; on-line www.dkzdar.cz.

Kino Vysočina

Pátek 3 září

17.00 SHANG-CHI A LEGENDA O DESETI PRSTENECH – Akční fantasy (USA 2021, ČD 2D)

19.30 PRVOK, ŠAMPÓN, TEČKA A KAREL – Komedie (Česko 2021, 12+ 2D)

Sobota 4. září

14.30 AFTER: TAJEMSTVÍ – Romantický (USA 2021, ČD 12+ 2D)

17.00 ATLAS PTÁKŮ – Drama (Čes. Slovin. / Slov. 2021, ČD 12+ 2D)

19.30 ZÁTOPEK – Životopisný (Česko 2021, 2D ATMOS)

Neděle 5. září

14.30 MIMI ŠEF: RODINNÝ PODNIK – Animovaná rodinná komedie (USA 2021, ČD 2D)

17.00 SHOKY & MORTHY: POSLEDNÍ VELKÁ AKCE – Dobr. komedie (Česko 2021, 12+ 2D)

Čtvrtek 9. září

14.30 PRVOK, ŠAMPÓN, TEČKA A KAREL – Komedie (Česko 2021, 12+ 2D)

17.00 STINGL - MALÝ VELKÝ OKIMA – Dokument (Česko 2021, 2D)

19.30 CESTA DOMŮ – Závěr lyrické trilogie (Česko 2021, 12+ 2D)

Pátek 10. září

17.00 SMOLNÝ PICH ANEB PITOMÝ PORNO – Erotická drama komedie (Rum. / Chor. / Čes. / Luc. 2021, T 18+ 2D)

19.30 JEDINĚ TEREZA – Romantická komedie (Česko 2021, 2D)

Sobota 11. září

14.30 ZÁTOPEK – Životopisný (Česko 2021, 2D ATMOS)

17.00 VEČÍREK – Komedie (Česko 2021, 2D)

19.30 AFTER: TAJEMSTVÍ – Romantický (USA 2021, ČD 12+ 2D)

Neděle 12. září

14.30 KRÁLÍČEK PETR BERE DO ZAJEČÍCH – Animovaný rodinný (USA / Aust. 2021, ČD 2D)

17.00 JEDINĚ TEREZA – Romantická komedie (Česko 2021, 2D)

Klub kardiaků

7. 9. 6.30, Autobusové nádraží, zastávka č. 4

Autobusový zájezd na Sedlčansko (jen pro přihlášené)

15. 9. 13.30 před hypermarketem Albert (Strojírenská)

Výprava s historikem po staré železnici (5–6 km, i bez přihlášení)

9., 16. a 23. 9. (9–10) Klub seniorů, Dolní 165, dv. č. 214

Informace o akcích – člen výboru podá zájemcům zprávy o zahájení, průběhu a podmínkách pravidelného cvičení v tělocvičně Active clubu, dále o rekondičním cvičení a plavání v bazénu RC a o edukačním kurzu Moje diagnóza.

Knihovna M. J. Sychry

19. 9.; 2. 10. (14–17)

VÍKENDOVÉ VYKRESLI SE Z TOHO – Výtvarné techniky k odregagování od každodenních povinností. Dopřejte si chvíli pro sebe. Vede Lenka Černá Šouláková. Přihlášky emailem: vytvarny.kurz11@seznam.cz.

21. 9. 14 hod., odd. pro děti a mládež

BABÍ LÉTO U SYCHRY – Tvůrčí dílna pro děti; 15 h. letní čítárna Opékání špekáčků.

21. 9. 17 hod. přednáškový sál

VIETNAM-ZEMĚ PROTIKLADŮ – cestopisná přednáška Milana Václavíka. Země plná překrásných pralesů, kulturních tradic, extrémního ekonomického růstu i komunistického režimu. Milan Václavík navštívuje Vietnam už šest let. Pracuje zde jako průvodce, věnuje se také extrémním kuchyním ve světě. Součástí besedy je degustace durianu a sušených červů (larev potměnka).

30. 9. 18 hod. přednáškový sál

AHOJ, ROBOTY – Dokument v rámci projektu Promítej i ty! Humanoide roboti se začínají stále více do lidské společnosti. Pracují na recepcích, v obchodních centrech nebo jako kuchaři či turističtí průvodci. Pomalu se vkrádají i do našich osobních životů. Dokážou roboti nahradit prázdna místa?

VÝSTAVY

6.–30. 9., Galerie u Sychry: **Ctibor Bauer - Obrazy a kameny**.

1.–30. 9., Čechův dům: **Soňa Gregorová Zlevorová - Obrazy**.

V září začínají kurzy znakové češtiny s Adélou Hudcovou a anglického jazyka s Andreou Kratochvílovou.

Senior point Knihovna

3. 9. (9–10) přednáškový sál **ZDRAVOTNÍ MONITORING S VZP** – Bezplatné měření tlaku a analýza tělesných hodnot, včetně informací z oblasti veřejného zdravotního pojištění a příspěvků z fondu prevence.

14. 9. (9–10) letní čítárna (při nepříznivém počasí přednáškový sál) **KOORDINAČNÍ CVIČENÍ S ROMANOU SOCHOVOU**

30. 9. (9–10.30) přednáškový sál **ZDRAVÝ SELSKÝ ROZUM PRO DOBU INFORMAČNÍ** – Přednáška Jaroslava Valúcha o tom, jak se vyznat v dnešní záplavě informací, jak nenaletět na falešné zprávy, jak poznat pravdu a lež o událostech kolem nás i ve světě.

KNIIHOVNA SENIORŮM – Cyklus bezplatných přednášek pro předem přihlášené

***20. 9. (9–10.30)** **Návštěva baziliky minor** s Vladimírem Vojtěchem Záleským.

Přednáškový sál:

4. 10. (8–9.30) Marie Pulkrábková: **Pohled do minulosti rodiny**; (10–11.30) Kamila Dvořáková: **Cestopisná přednáška**.

18. 10. (8–9.30) Stanislav Mikule: **Necovaný svět**; (10–11.30) Karel Plocek: **Hudební skladatelé, slavní rodáci z Vysočiny 18. století**.

ZÁKLADY INTERNETU PRO SENIORY, lektor Jiří Nedělka (informace v knihovně).

Klub českých turistů

4. 9. Cestami K. H. B. – Krucemburk – Příbyslav (18 km) 7.30 nádr. BUS

11. 9. 200let. K. H. B. – Havlíčkův Brod

(14) individuálně, 8.15 nádr. ČD

18. 9. Cestami Oktaviána Strádala – Humpolec

(14) individuálně, 7.15 nádr. ČD

25. 9. Stružinec – Rovný – Štikov – Studenec – Ždírec (14) 7.30 nádr. BUS (zde může dojít ke změně programu)

Sobotní vycházky určené pro veřejnost, každý jde na vlastní nebezpečí. Více na: <https://kctzdarnadsazavou.estranky.cz>.

Klub seniorů

■ Turistika babího léta

Ne 5. 9. Nové Město – Kalvárie – rybníky Křivka, Trnka, Němec Nové Město (6 km) sraz v 12.55 nádraží

Ne 12. 9. Bílek – údolí Doubravy – Chotěboř (8 km) 11.35 nádraží

St 22. 9. Jihlava – hradební parkán, návštěva zoo (S+ZOO) 9.00 nádraží

Ne 3. 10. Křižánky – Čtyři Palice – Mil. Perníčky – Karlštejn – Zkamenělý zámek – Svatka (10 km) 10.25 nádraží.

■ So 25. 9. 14.00, velký sál sokolovny: **Výroční volební členská schůze**, s sebou členský průkaz.

Žďárské noviny

Vydává: Parola spol. s r.o., IČ 18199283, Fritzova 1552/34, 586 01 Jihlava, www.jihlavske-listy.cz/nzr - Vychází 1x měsíčně v nákladu 10.400 ks, zdarma do každé domácnosti, č. 9 vyšlo 3. 9. 2021. Vychází od roku 1994.

Adresa redakce: Horní 28, 591 01 Žďár nad Sázavou - **Redaktor:** Lenka Kopčáková, mob.: 736 193 687, e-mail: nzr.redakce@centrum.cz - **Inzerce:** mob.: 732 235 415, e-mail: nzr.reklama@centrum.cz - **Tisk:** Czech Print Center a.s. - Registrace: MK ČR E, číslo indexu 11277 - **Distribuce:** RENVY Trade s.r.o., Grusova 413, Pardubice. **Reklama:** tel.: 567 578 027.

© Parola spol. s r.o. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Žďárských novin bez písemného svolení vydavatele je zakázáno.

proč pro ovoce a zeleninu do Kauflandu.

Život bez ovoce a zeleniny si už ani neumíme představit. I proto si v Kauflandu dávají záležet na výběru toho nejlepšího, co naše země nabízí. Přečtěte si pět důvodů, proč pro ovoce a zeleninu vyrazit právě sem.

1. Spolupráce s lokálními dodavateli

Věděli jste, že více než 30 českých farmářů pěstuje své produkty pro zákazníky Kauflandu? Své oblíbené produkty od lokálních dodavatelů můžete nalézt v prodejně do 48 hodin od sklizně. Zkrácením logistických cest tak řetězec navíc snižuje emise CO₂. Unikátní je i přístup Kauflandu ke spolupráci s českými dodavateli. S jednotlivými farmáři uzavírá každoročně smlouvy s garancí budoucího odběru na další sezónu. Umožňuje jim tak lépe naplánovat výsadbu, sklizeň i skladování. Až příště vyrazíte do Kauflandu, tak neváhejte ochutnat jablka z Českého Brodu, rajčata z Mutěnic, Kostelce na Hané, Smržic, Tvrdonic a z Kadaně, mrkev z Piletic či kysané zelí z Brniště a Nových Bránic. Z úrodného Polabí můžete vyzkoušet brambory ze Semic, dýně z Kolínska, čerstvý salát z Přerova nad Labem nebo cukety od pana Hanky z Mochova.

2. Kvalita na prvním místě

Na kvalitu sortimentu si v Kauflandu dávají záležet. Všechno zboží je při příjmu na centrální sklad podrobeno důkladné kvalitativní kontrole. Zboží se váží, měří, ochutnává. Nejvyšším stupněm kvality jsou BIO produkty. Většinu z nich najdete pod privátní značkou K-Bio. V současné době Kaufland nabízí v sortimentu více než 30 artiklů v BIO kvalitě v úseku ovoce a zeleniny.

3. Rezidua pesticidů

V oblasti reziduí pesticidů má Kaufland přísnější normy než EU. Akceptuje maximálně 1/3 reziduí pesticidů, které povolují evropské normy. Z vlastní iniciativy posílá každý týden 20–30 produktů na laboratorní rozbor. Zhruba pětkrát ročně tak řetězec zkontroluje kvalitu každého produktu v úseku ovoce a zeleniny nad rámec běžných kontrol, které dělají pěstitelé či státní orgány.

4. Úspora 100 tun plastů ročně

Kaufland se zavázal, že do roku 2025 sníží množství plastového odpadu minimálně o 20 %. Na začátku loňského roku přestal prodávat jednorázové plastové nádoby či vatové tyčinky s plastovým středem. Velké kroky také učinil v úseku ovoce a zeleniny. Významné množství plastu redukuje u balení polévkové zeleniny, banánů, mandarinek či koriandru a máty. Díky jednotlivým opatřením ušetří ročně až 100 tun plastu.

5. Nakupujte EKO-logicky

K větší udržitelnosti můžete přispět i vy. Stačí omezit množství jednorázových plastových sáčků. V Kauflandu si proto neváhejte pořídit nEKOnečný sáček. Znovupoužitelný sáček je v horní části opatřen látkovým štítkem pro nalepení etikety s váhou a cenou a dá se prát na 30 stupňů.

Rozhodují
činy.

Kaufland